

Formatul de raportare privind implementarea Convenției Aarhus în concordanță cu Decizia IV/4 (ECE/MP.PP/2011/2/Add.1)

**Acest raport este trimis pentru ROMÂNIA în concordanță cu
deciziile I/8, II/10 și IV/4.**

Numele persoanei responsabile cu
transmiterea raportului național:

Dorina Mocanu
Director general
Direcția Generală Evaluare Impact,
Controlul Poluării și Schimbări Climatice

Semnătura:

Data:

Raportul de implementare

Vă rugăm să oferiți detalii privind originea acestui raport

Parte: Romania

Punct Focal Național:

Numele complet al instituției:

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, ROMÂNIA

Nume și funcția: Dorina Mocanu, Director general al Direcției
Generale Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice
Anca Apreutesei, șef serviciu, Serviciul Evaluare Impact
Sorina Bâra, consilier superior, Serviciul Evaluare Impact

Adresa:

Bld. Libertății, nr. 12, Sector 5, București, România

Telefon: 0040 21 408 9595

Fax: 0040 21 3160421

E-mail: dorina.mocanu(at)mmediu.ro

Persoana de Contact pentru raportul național (în caz că diferă):

Numele complet al instituției:

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,
ROMÂNIA

Nume și funcția: Sorina Bara, Consilier la
Serviciul Evaluare Impact

Adresa:

Bld. Libertății, nr. 12, Sector 5, București,
România

Telefon: 0040 21 408 9537

Fax: 0040 21 3160421

E-mail: sorina.bara(at)mmediu.ro

I. Procesul prin care s-a pregătit raportul

Furnizați scurte informații despre procesul elaborării acestui raport, inclusiv informații despre tipurile de autorități publice care au fost consultate sau care au contribuit la pregătirea raportului, despre cum a fost consultat publicul și cum a fost luat în considerare rezultatul dezbaterilor publice și despre materialul care a fost folosit ca baza pentru pregătirea raportului.

Raportul de implementare a fost completat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. Procesul de elaborare și consultare pentru raportul național privind implementarea este descris mai jos:

Iulie–Septembrie 2024 – elaborarea primului draft

Septembrie–Noiembrie 2024 – consultări pe baza primului draft cu publicul și autoritățile publice.

Decembrie 2024-Ianuarie 2025 – pregătirea raportului final pe baza consultărilor menționate mai sus.

31 Ianuarie 2025 – transmiterea raportului național privind implementarea 2021-2024.

II. Circumstanțe particulare care sunt relevante pentru înțelegerea raportului

Prezentați orice circumstanțe particulare care sunt relevante pentru înțelegerea raportului, de ex. dacă există o structură federală și/sau descentralizată de luare a deciziilor, dacă prevederile Convenției au efect direct de la data intrării ei în vigoare, sau dacă constrângerile financiare sunt obstacole relevante pentru implementare (opțional).

România este un stat unitar. Administrația publică din cadrul unităților administrative teritoriale este bazată pe o autonomie locală descentralizată. România a semnat Convenția Aarhus la 25 iunie 1998 și a ratificat-o prin Legea nr. 86/2000, intrată în vigoare pe 11 iulie 2000.

Conform art. 11, alin. (2) din Constituția României, tratatele ratificate fac parte din dreptul național. În consecință, prevederile Convenției au un efect direct asupra intrării în vigoare. Trebuie subliniat faptul că transpunerea legislației UE în acest domeniu (Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr.2003/4/CE din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informația privind mediul, abrogând Directiva Consiliului 90/313/CEE și Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr 2003/35/CE de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediu și de modificare a Directivelor 85/337/CEE și 96/61/CE ale Consiliului în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție) facilitează, printre altele, implementarea acestei Convenții.

Conform art. 20 din Constituția României, modificată, prevederile constituționale cu privire la drepturile și libertățile cetățenilor români sunt aplicate în conformitate cu Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu toate celelalte tratate la care România este parte. Tratatul ratificate privind drepturile fundamentale ale omului prevalează atunci când există o discordanță între acestea și legislația națională, exceptând cazul când Constituția și legile României conțin prevederi mai favorabile.

Ordonanța de urgență a Guvernului (OUG) nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.265/2006, cu modificările și completările ulterioare – legea cadru pentru protecția mediului – prevede principii ca: accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în problemele de mediu.

Având la bază prevederile aceleiași legi, autoritățile publice centrale și locale asigură informarea și participarea publicului în procesul de luare a deciziilor, în conformitate cu

Convenția Aarhus.

Accesul la justiție este, de asemenea, asigurat prin Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului (HG) nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare, are un rol important în stabilirea cadrului instituțional pentru aplicarea Convenției în legislația națională. Fiecare autoritate publică locală și centrală a înființat un birou care se ocupă cu furnizarea și diseminarea informației de mediu.

Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului conține prevederi privind participarea publicului în procedura evaluării impactului asupra mediului (EIA) pentru proiectele publice și private care pot avea efecte semnificative asupra mediului, prevederi privind accesul la justiție în concordanță cu Directiva 2011/92/UE, cu modificări. În acest fel, pilonul 3 al Convenției Aarhus este implementat în legislația din România în ceea ce privește procesul de luare a deciziei în procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

III. Legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile generale din articolul 3, alineatele 2, 3, 4, 7 și 8, ale Convenției

Enumerati legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile generale din articolul 3, alineatele 2, 3, 4, 7 și 8, ale Convenției.

Explicați cum au fost implementate aceste paragrafe. În special, descrieți:

(a) *În ceea ce privește alineatul 2, măsurile luate pentru a asigura ca funcționarii și autoritățile sprijină și îndrumă publicul;*

Principiile de bază, prevăzute de OUG nr. 195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, sunt implementate prin legislația subsecventă.

Legislația subsecventă (ex. evaluarea strategică de mediu (SEA), evaluarea impactului asupra mediului (EIA), autorizarea etc.) prevede metodologii cu privire la asigurarea accesului la informația de mediu, participarea publicului în procesul de luare a deciziilor și accesul la justiție în problemele de mediu.

HG nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 2715/2024 privind aprobarea Metodologiei de colectare, gestionare și punere la dispoziția publicului a informației privind mediul pentru autoritățile publice aflate în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea autorității publice centrale pentru protecția mediului, furnizează cadrul pentru realizarea responsabilităților menționate mai sus. Autoritățile publice trebuie să sprijine publicul ce dorește acces la informația de mediu, prin realizarea unor liste și registre cu informația de mediu.

Toate autoritățile publice de mediu au pagini de web unde informația de mediu este disponibilizată publicului și este actualizată periodic. Pe paginile web menționate sunt disponibile, printre altele, atât textele actelor internaționale la care România este Parte, cât și legislația națională relevantă și date de contact pentru ca publicul să trimită cereri și întrebări.

Participarea publicului la elaborarea reglementărilor se realizează în conformitate cu Legea nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare. Sunt publicate pe paginile web – proiectele de acte normative, acte de reglementare, decizii, hotărâri, dând publicului posibilitatea de a participa activ la elaborarea acestora. În țară, agențiile pentru protecția mediului organizează lunar sau ori de câte ori este nevoie, conferințe de presă cu acces larg mass-media, pentru informarea cu ultimele noutăți în domeniu.

În 2019, pentru a spori nivel de conștientizare privind accesul publicului la informația de mediu, MMAP a elaborat Ghidul autorităților publice privind accesul la informația de mediu. Ghidul a fost pus la dispoziția autorităților publice și a fost publicat pe site-ul MMAP și al altor instituții

(ministerele din Guvernul României, prefecturile mai multor județe, autoritățile naționale responsabile pentru managementul apelor, pentru ariile naturale protejate, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, agenția națională și agențiile județene pentru protecția mediului, garda de mediu, autoritățile pentru sănătatea umană, o serie de institute naționale de cercetare și dezvoltare). De asemenea, au fost distribuite exemplare tipărite ale ghidului publicului și ministerelor și APM-urilor.

În anul 2024, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 304/2024 pentru modificarea și completarea HG nr. 878/2005, prin care s-a creat cadrul legal pentru aprobarea ghidului prin ordin de ministru. Ulterior, ghidul a fost aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1608/2024.

Conform art. 40² din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, acest ghid trebuie pus în aplicare de către autoritățile publice atunci când gestionează cereri pentru furnizarea informațiilor privind mediul. Așadar, ghidul se adresează tuturor autorităților publice care dețin informații privind mediului.

Acest ghid reprezintă un instrument destinat autorităților publice, pentru îndrumarea persoanelor implicate în procesul de răspuns la solicitările de informații de mediu. Scopul ghidului este acela de a asigura aplicarea unitară și eficientă a prevederilor Convenției Aarhus, informarea corectă și facilitarea accesului la noțiunile de bază ale Convenției Aarhus în cazul soluționării cererilor de informații de mediu.

Ghidul aprobat în 2024 este o versiune actualizată a ghidului elaborat în anul 2019, forma actuală conținând o serie de adăugiri, în vederea clarificării unor aspecte privind informația de mediu și motivele de refuz al unei cereri de informații. Aceste clarificări au fost extrase din decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene.

(b) Referitor la **paragraful 3**, măsurile luate pentru promovarea educației și a conștientizării privind mediul;

OUG nr. 195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare conține diferite prevederi în acest sens:

- Art. 4, lit. p) conține prevederi pentru educația și conștientizarea publicului în domeniul protecției mediului și participarea publicului la luarea deciziei în ceea ce privește problemele de mediu;
- Art. 75, lit. n) stabilește ca autoritățile publice centrale asigură implementarea și elaborarea programelor și elaborarea publicațiilor educaționale privind protecția mediului.
- Art. 85 prevede pentru autoritatea publică centrală pentru educare și cercetare următoarele:
 - Adaptarea planurilor și programelor educaționale la toate nivelele, pentru asimilarea noțiunilor și principiilor privind protecția mediului (lit. a)
 - Promovarea studiilor și programelor de cercetare corespunzătoare priorităților stabilite de către autoritatea centrală pentru protecția mediului (lit. b)
 - Elaborarea programelor educaționale care au ca scop formarea unui comportament responsabil din punct de vedere al protecției mediului (lit. c)

Procesul de informare și educare a publicului constă în:

- publicarea de ghiduri;
- educația ecologică la toate nivelele;
- colaborarea în dezvoltarea proiectelor privind mediul între Agențiile Județene pentru Protecția Mediului (AJPM), ONG-uri și administrația publică locală;
- înființarea în fiecare AJPM, a unui birou de informații;
- publicarea rapoartelor periodice cu privire la stadiul în care se află mediul (AJPM)
- plan de învățământ cu privire la mediu/ecologie pentru școala generală și liceu, ulterior dezvoltat în anumite universități ce au ca domeniu protecția mediului;
- programe speciale pentru educația ecologică în anumite școli, așa-zise “eco-școli”;
- programul național „Săptămâna verde”, inițiat în anul 2022, pentru toate nivelurile de învățământ preuniversitar.

Bazându-se pe Legea nr. 52/2003 republicată, cu modificările și completările ulterioare, publicul are dreptul să-și exprime opiniile și comentariile asupra proiectelor de acte normative

și în consecință, este mai bine informat, mai conștient despre legislație și reglementări.

Ministerul Educației în colaborare cu MMAP au elaborat Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 – 2030 (SNEMSC), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 59/18.01.2023.

Raportul Administrației Prezidențiale „Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile” fundamentează SNEMSC. Acesta a fost validat prin consultare publică și reprezintă o continuare a Proiectului „România Educată” inițiat de Președintele României.

Proiectul „România Educată”, aprobat de Guvernul României prin Memorandum, promovează respectul pentru mediu în seria valorilor care stau la baza sistemului de educație și prevede corelarea obiectivelor de învățare cu politicile publice și cu obiectivele majore ale sistemului de educație, care includ educația privind mediul înconjurător, sustenabilitatea și combaterea schimbărilor climatice.

Noul pachet legislativ privind educația (Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și Legea învățământului superior nr.199/2023) include competențele de mediu în rândul competențelor-cheie, fundamente pentru elaborarea curriculumului școlar și universitar.

Strategia Națională pentru Educația Continuă a Adulților (SNECA) 2024 - 2030 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 484/2024 a constituit, pentru România, unul dintre criteriile aferente Condiției Favorizante pentru accesarea fondurilor europene în domeniul educației. Prin SNECA, Ministerul Educației urmărește șase domenii prioritare, dintre care și Tranziția verde și tranziția digitală. În decembrie 2023, a fost aprobată prin HG nr. 1341/2023 Strategia națională privind formarea adulților 2023-2027.

Metodologia de organizare a Programului „Săptămâna verde” a fost aprobată prin OM nr. 3.629/02.02.2023. Ministerul Educației a introdus acest program începând cu anul școlar 2022-2023, pentru educația privind schimbările climatice și mediu, care joacă un rol important în procesul de realizare a ODD. De asemenea, la începutul anului 2023, a fost lansată platforma de resurse pentru „Săptămâna Verde” (<https://www.saptamanaverde.edu.ro/ro>).

Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 (SNDDR 2030) transpune toate cele 17 ODD-uri în context național și ghidează implementarea Agendei 2030 în toate politicile sectoriale. Se bazează pe premisa că dezvoltarea durabilă necesită o mentalitate care, odată adoptată de cetățean, va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile. SNDDR 2030 își propune în cadrul ODD 4 să se asigure că fiecare elev dobândește competențele relevante pentru a promova dezvoltarea durabilă.

În Planul de Acțiune pentru implementarea SNDDR 2030, Direcția Prioritară 2 își propune să adapteze programele școlare și universitare în sensul promovării și implementării principiilor dezvoltării durabile, inclusiv formarea pentru ocupația „expert în dezvoltare durabilă” și alte ocupații complementare, prin Acțiunile 8-11. Acțiunea 11 își propune să dezvolte instrumente pentru programele educaționale de dezvoltare durabilă în învățământul superior, precum și în educația și formarea adulților. Acțiunea vizează sprijinul oferit de Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă instituțiilor de învățământ superior și centrelor de formare profesională pentru a dezvolta programe educaționale de dezvoltare durabilă (cursuri universitare, masterate, doctorate, programe post-doctorale etc.) și educația și formarea adulților.

În ceea ce privește ODD 12 (Consum și Producție responsabilă - Promovarea consumului responsabil și educația pentru mediu), conform Strategiei Naționale privind Economia Circulară, Ministerul Educației va implementa programe educaționale pentru protecția mediului în școli, punând accent pe principiile dezvoltării durabile, în special în ceea ce privește beneficiile și importanța colectării separate, prevenirea deșeurilor și reutilizarea. Comportamentul consumatorilor trebuie să se schimbe de la supraconsum la o abordare mai durabilă prin campanii, educație și disponibilitate mai mare a informațiilor. Promovarea educației, creșterea conștientizării și informarea cetățenilor despre beneficiile și importanța colectării selective,

prevenirea deșeurilor și reutilizarea, precum și promovarea consumului responsabil și educației pentru mediu, sunt printre obiectivele cheie ale acestei strategii. Pentru a facilita realizarea acestor obiective, Planul de Acțiune pentru Economia Circulară propune o serie de acțiuni transversale, legate de educație și formare profesională, cercetare, dezvoltare și inovare, achiziții verzi și promovarea digitalizării, toate fiind esențiale pentru facilitarea transformării circulare în economia românească.

Conform Strategiei Naționale pentru Locuri de Muncă Verzi 2018-2025, Ministerul Educației și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale asigură alinierea formării profesionale inițiale și continue la nevoile pieței muncii, cu accent pe dezvoltarea programelor care oferă competențe relevante pentru locurile de muncă verzi. ME implementează măsuri menite să ofere elevilor informații și competențe legate de schimbările climatice și domenii conexe (de exemplu, energie regenerabilă, gestionarea deșeurilor, producția de biocombustibili).

O altă strategie care are drept obiectiv specific dezvoltarea competențelor verzi este și Strategia Națională privind Formarea Adulților 2024-2027 elaborată de Ministerul Muncii. Aceasta propune alinierea politicilor pieței muncii, educației, formării, cercetării și dezvoltării într-o manieră coerentă și convergentă pentru a oferi tuturor adulților acces la consiliere, calificare, specializare/perfecționare necesare pentru tranzițiile și provocările actuale, într-un mod echitabil și inclusiv, asigurându-se că nimeni nu este exclus.

Alte exemple de inițiative naționale

- Convenția-Cadru privind Protecția și Dezvoltarea Durabilă a Carpaților este un tratat subregional destinat promovării dezvoltării durabile și protecției regiunii Carpaților. Ziua Carpaților și Ziua Munților Curați sunt sărbătorite împreună cu școlile din regiunile respective; se consolidează astfel respectul pentru natură și importanța protejării mediului.
- Inițiativa de țară a României în domeniul Educației pentru Dezvoltare Durabilă
În anul 2024, România s-a alăturat inițiativei UNESCO și a fost realizat un profil de țară, sub coordonarea Ministerului Educației:
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000390364>

(c) Referitor la **paragraful 4**, măsurile luate pentru a se asigura recunoașterea și susținerea adecvată a asociațiilor, organizațiilor sau grupurilor care promovează protecția mediului;

Constituția României garantează următoarele:

- libertatea de exprimare prin articolul 30;
- dreptul la informație prin articolul 31;
- dreptul de asociere prin articolul 40;

UG nr. 195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 256/2006, cu modificările și completările ulterioare prevede următoarele:

- dreptul oricărei persoane de a se asocia în organizații de protecția mediului (art. 5, lit. b));
- dreptul oricărei persoane de a se adresa, direct sau prin intermediul organizațiilor pentru protecția mediului, autorităților administrative și/sau judecătorești în probleme de mediu, indiferent dacă s-a produs sau nu un prejudiciu (art. 5, lit. d));
- dreptul la acțiune în justiție în probleme de mediu pentru organizații neguvernamentale (art. 20, alin. (6));
- consultarea organizațiilor neguvernamentale cel puțin o dată pe an de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului în vederea stabilirii strategiei protecției mediului (art. 75, lit. Ț)).

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare stabilește cadrul legal național pentru recunoașterea ONG-urilor. Totodată, cuprinde prevederi cu privire la necesitatea unor structuri pentru relația cu organizațiile neguvernamentale, precum și obligația instituțiilor de a lua aceste organizații în evidență atunci

când este solicitat.

Catalogul organizațiilor neguvernamentale pentru evidență, consultare și transparență (CONNECT) este o platformă online guvernamentală creată cu scopul de a întări atât colaborarea între administrația publică și sectorul neguvernamental, cât și dezvoltarea relației cu ONG-urile. CONECT reprezintă un cadru transparent prin care Secretariatul General al Guvernului dorește să asigure accesul la informații, cu scopul de a prelucra cele mai bune idei sau proiecte venite din parte ONG-urilor.

Platforma cuprinde doar ONG-urile înscrise voluntar pe platformă pentru a colabora cu instituțiile publice. Lista completă a ONG-urilor se regăsește în cadrul Registrului administrat de Ministerul Justiției.

Platforma este deschisă și ONG-urilor din domeniul protecției mediului și cuprinde inclusiv datele de contact ale acestora (nume, telefon, e-mail). Pe website-ul MMAP publicul poate accesa link-ul către platforma CONECT.

<https://conect.gov.ro/1/>

(d) Privitor la **paragraful 7**, măsurile luate pentru a promova la nivel internațional principiile Convenției inclusiv:

(i) Măsurile luate pentru a coordona în cadrul și între ministere informarea funcționarilor implicați în alte foruri internaționale relevante privind articolul 3, alineatul 7 al Convenției și Liniile Directoare Almaty, indicând dacă măsurile de coordonare sunt în curs de desfășurare

(ii) Măsurile luate pentru a asigura accesul la informații la nivel național privind forurile internaționale, inclusiv etapele la care a fost furnizat accesul la informații;

(iii) Măsurile luate pentru a promova și a permite participarea publicului la nivel național cu privire la forumurile internaționale (de exemplu, invitarea unor organizații non –guvernamentale (ONG-uri) pentru a participa la delegația Părților în cadrul negocierilor internaționale de mediu, sau implicarea ONG-urilor în formarea poziției oficiale a Părților pentru astfel de negocieri), inclusiv etapele la care a fost furnizat accesul la informații;

(iv) Măsurile luate pentru a promova principiile Convenției în procedurile altor foruri internaționale;

(v) Măsurile luate pentru a promova principiile Convenției în programele de lucru, proiecte, decizii și alte decizii ale altor foruri internaționale

(e) Privitor la **paragraful 8**, măsurile luate pentru ca persoanele care își exercită drepturile conform prevederilor Convenției să nu fie penalizate, persecutate sau hărțuite;

Art. 30 (alin. 1-6) din Constituția României, revizuită și republicată, garantează libertatea de expresie, libertatea exprimării opiniilor prin mijloace de comunicare în public. Cenzura de orice fel este interzisă. O persoană care își exercită drepturile conform prevederilor Convenției Aarhus nu poate fi penalizată, persecutată sau hărțuită.

Constituția României, revizuită și republicată, garantează prin art. 31 că „dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit” (alin. 1) și că „autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal” (alin. 2).

În aplicarea prevederilor art. 12, lit. (f) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, (prin care autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informații privind mediul în cazul în care divulgarea informațiilor afectează confidențialitatea datelor

personale și/sau a dosarelor privind o persoană fizică dacă acea persoană nu a consimțit la divulgarea către public a informațiilor, atunci când confidențialitatea este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare), autoritățile publice iau în considerare prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 Aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și pentru abrogarea Directivei 95/46/EC (Regulamentul privind Protecția Datelor).

România este de asemenea semnatară a Convenției Europene a Drepturilor Omului recunoscând jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului.

În România, NGO-urile de mediu se dovedesc a fi din ce în ce mai active și mai conștiente de drepturile lor de a avea acces la informația de mediu, de a lua parte la luarea deciziei și de a avea acces la justiție în ceea ce privește problematica de mediu. Câteva dintre ONG-urile active sunt Greenpeace, Bankwatch, Asociația WWF România, Agent Green, Coaliția 2000 etc. O listă cu datele de contact al ONG-urilor de mediu poate fi găsită pe site-ul MMAP la următorul link: <http://www.mmediu.ro/articol/date-de-contact-ong/1293>

IV. Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea articolului 3

Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea articolului 3.

Obstacole:

- personalul responsabil cu administrarea website-urilor insuficient;
- personalul cu pregătire juridică din cadrul autorităților de mediu insuficient;
- lipsa resurselor financiare în cazul art. 3, alin. 3.

V. Alte informații privind implementarea prevederilor generale ale articolului 3 din Convenție.

Furnizați informații privind implementarea prevederilor generale ale articolului 3 din Convenție.

Implementarea prevederilor generale este asigurată prin aplicarea următoarelor acte normative:

- OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.256/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr.878/2005 privind accesul la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.292/2018 privind evaluarea impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private;
- HG nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările ulterioare;
- HG nr.564/2006 privind cadrul de realizare a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe în legătură cu mediul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- legislația subsecventă.

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare a fost adoptată în baza Convenției privind Accesul la informație, participarea publicului în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus pe 25 iunie 1998, ratificată prin Legea nr. 86/2000. Conform art. 1 și 2, HG nr.878/2005 garantează dreptul la informațiile privind mediul deținute de autoritățile publice și stabilește condițiile, cerințele minime și aranjamentele concrete pentru exercitarea acestuia. Informațiile privind mediul

sunt făcute accesibile și diseminate în mod gradual astfel încât să se ajungă la o accesibilitate sistematică și o diseminare cât mai largă a acestora.

Legea nr. 292/2018 implementează cei trei piloni al Convenției Aarhus în ceea ce privește evaluarea impactului asupra mediului. Legea include detalii procedurale, cum ar fi termenii pentru participarea publicului și a autorităților în evaluarea impactului asupra mediului.

VI. Adrese de internet relevante pentru implementarea articolului 3

Menționați adrese relevante, dacă sunt disponibile:

Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA): [_https://www.mmediu.ro/](https://www.mmediu.ro/)

Agencia Națională pentru Protecția mediului (ANPM): <https://www.anpm.ro/>

Guvernul României: <https://www.gov.ro/>

Adresele de internet ale agențiilor pentru protecția mediului:

1. APM Alba <http://apmab.anpm.ro/>
2. APM Arad <http://apmar.anpm.ro/>
3. APM Argeș <http://apmag.anpm.ro/>
4. APM Bacău <http://apmbc.anpm.ro/>
5. APM Bihor <http://apmbh.anpm.ro/>
6. APM Bistrița - Năsăud <http://apmbn.anpm.ro/>
7. APM Botoșani <http://apmbt.anpm.ro/>
8. APM Brașov <http://apmbv.anpm.ro/>
9. APM Brăila <http://apmbr.anpm.ro/>
10. APM București <http://apmbuc.anpm.ro/>
11. APM Buzău <http://apmbz.anpm.ro/>
12. APM Caraș - Severin <http://apmcs.anpm.ro/>
13. APM Călărași <http://apmcl.anpm.ro/>
14. APM Cluj <http://apmcj.anpm.ro/>
15. APM Constanța <http://apmct.anpm.ro/>
16. APM Covasna <http://apmcy.anpm.ro/>
17. APM Dâmbovița <http://apmdb.anpm.ro/>
18. APM Dolj <http://apmdi.anpm.ro/>
19. APM Galați <http://apmgl.anpm.ro/>
20. APM Giurgiu <http://apmgr.anpm.ro/>
21. APM Gorj <http://apmgi.anpm.ro/>
22. APM Harghita <http://apmhr.anpm.ro/>
23. APM Hunedoara <http://apmhd.anpm.ro/>
24. APM Ialomița <http://apmil.anpm.ro/>
25. APM Iași <http://apmis.anpm.ro/>
26. APM Ilfov <http://apmif.anpm.ro/>
27. APM Maramureș <http://apmmm.anpm.ro/>
28. APM Mehedinți http://apmmh.anpm.ro
29. APM Mureș <http://apmms.anpm.ro/>
30. APM Neamț <http://apmnt.anpm.ro/>
31. APM Olt <http://apmot.anpm.ro/>
32. APM Prahova <http://apmph.anpm.ro/>
33. APM Satu - Mare <http://apmsm.anpm.ro/>
34. APM Sălaj <http://apmsj.anpm.ro/>
35. APM Sibiu <http://apmsb.anpm.ro/>
36. APM Suceava <http://apmsv.anpm.ro/>
37. APM Teleorman <http://apmtr.anpm.ro/>
38. APM Timiș <http://apmtm.anpm.ro/>

39. APM Tulcea <http://apmtl.anpm.ro/>
40. APM Vaslui <http://apmvs.anpm.ro/>
41. APM Vâlcea <http://apmvl.anpm.ro/>
42. APM Vrancea <http://apmvn.anpm.ro/>

CONNECT – Catalogul Organizațiilor Neguvernamentale <https://conect.gov.ro/>

VII. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind accesul la informația de mediu din articolul 4.

Enumerați măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind accesul la informația de mediu din articolul 4.

Explicați cum a fost implementat fiecare paragraf al art. 4. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din art. 2 și a cerinței de nediscriminare din art.3, paragraful 9.

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, art. 1, alin. (1) „asigură dreptul de acces la informația privind mediul deținută de sau pentru autoritățile publice și stabilește condițiile, termenii de baza și modalitățile de exercitare a acestui drept”.

OM nr. 2715/2024 stabilește metodologia de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului.

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare este actul normativ care reglementează accesul la informația privind mediul și este complementar cu prevederile Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, care stipulează în art. 15 că accesul mass-media la informațiile de interes public este garantat și că activitatea de a colecta și de a disemina informații de către mass-media este o modalitate concretă de a asigura dreptul cetățenilor de a avea acces la aceste informații. Autoritățile publice au obligația de a organiza periodic conferințe, în general o dată pe lună pentru a disemina informații de interes public.

Așa cum s-a menționat mai sus, Convenția Aarhus a devenit parte a legislației naționale în urma ratificării. Astfel, art. 2 și art. 3, alin. (9) se aplică în mod corespunzător.

OUG nr.195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, stipulează că autoritățile de protecția mediului garantează accesul la informație, participarea publicului în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu în conformitate cu Convenția Aarhus, ratificată prin Legea 86/2000.

Art. 2 al HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare oferă definiții pentru „informația privind mediul”, „autoritățile publice”, „informațiile deținute de o autoritate publică”, „informațiile deținute pentru o autoritate publică”, „solicitantul” și „public”.

Cerința de nediscriminare a fost inclusă în definiția termenului „solicitant” în art. 2 al HG 878/2005.

De asemenea, Ghidul autorităților publice privind accesul la informația de mediu aprobat prin OM nr. 1608/2024 clarifică interpretarea noțiunilor de bază ale Convenției Aarhus, inclusiv ce reprezintă o autoritate publică în sensul Convenției, ce înseamnă informația de mediu sau cine poate solicita informații de mediu.

Descrieți de asemenea în mod special:

(a) Privitor la măsurile luate pentru a asigura (paragraful 1) ca:

(i) Fiecare persoană are acces la informație fără a trebui să-și declare un interes;

Art. 3, alin. (3) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare stipulează că „autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția oricărui solicitant, la cererea acestuia, informația privind mediul deținută de sau pentru ele, fără justificarea scopului în care această informație a fost cerută”.

De asemenea, Ghidul aprobat prin OM nr. 1608/2024, la secțiunea „Cine poate solicita informații de mediu?” explică faptul că informația de mediu poate fi solicitată de orice persoană fizică sau juridică, de orice organizație, asociație sau grupurile acestora, inclusiv entitățile lipsite de personalitate juridică, fără a fi necesar să justifice sau să demonstreze un interes specific.

Conform prevederii din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, art.6, alin.(3), lit.c), pentru ca un solicitant să primească un răspuns la cererea sa, aceasta trebuie să conțină: numele, prenumele, semnătura și adresa la care se va trimite răspunsul.

Cererea poate fi trimisă și electronic, conform art. 7, alin. (3).

- (ii) Sunt disponibile copii ale documentelor care conțin sau constituie informația solicitată;
- (iii) Informațiile sunt trimise în maniera solicitată;

Art. 6, alin. (1) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, stipulează că „în cazul în care solicitantul cere autorității publice punerea la dispoziție a informației privind mediul într-o anumită formă sau într-un anumit format, inclusiv sub formă de copii, autoritatea publică pune la dispoziție informația în forma sau în formatul cerut, cu excepția cazului în care:

- este deja pusă la dispoziția publicului, conform art. 20 - 25, într-o altă formă sau într-un alt format ușor accesibil solicitantului;
- este convenabil pentru autoritatea publică să o pună la dispoziția publicului într-o altă formă sau într-un alt format, caz în care motivează furnizarea informației în forma sau în formatul disponibil.”

- (b) Măsurile luate pentru ca termenele prevăzute în paragraful 2 să fie respectate;

Art. 4 al HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, stipulează că „informația privind mediu se pune la dispoziția solicitantului, ținând cont de termenul specificat de acesta, cât mai repede posibil sau cel mai târziu în termen de o lună de la data primirii cererii de către autoritatea publică.” Același articol stipulează că autoritatea publică trebuie să răspundă la o cerere privind solicitarea de informații în termen de o lună de la primirea cererii, cu excepția situațiilor în care volumul sau complexitatea informației impun o perioadă de două luni. În aceste cazuri, solicitantul este informat cât mai repede posibil și cel mai târziu înaintea expirării termenului de o lună, despre prelungirea termenului de răspuns și motivele care stau la baza acestei prelungiri.

De asemenea, în Ghidul aprobat prin OM nr. 1608/2024, la secțiunea „În cât timp trebuie disponibilizată informația de mediu de către autoritățile publice?” se arată că regula este ca informația de mediu solicitată să fie disponibilizată de către autoritatea publică în cel mai scurt timp posibil și cel mai târziu la o lună după ce cererea a fost înaintată.

- (c) Privitor la măsurile prevăzute în paragrafele 3 și 4, luate pentru:
 - (i) A stabili exceptările de la obligația de a răspunde cererilor;

Cadrul legal pentru aceste exceptări de la obligația de a oferi informații de interes public este stabilit de Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare și de HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare:

Art. 12 al Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că următoarele informații sunt exceptate de la liberul acces al cetățenilor:

- a) informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;
- b) informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice și politice ale României, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;
- c) informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii;
- d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
- e) informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare;
- f) informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricărui dintre părțile implicate în proces;
- g) informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor.

Informațiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau o instituție

publică nu pot fi incluse în categoria informațiilor clasificate și constituie informații de interes public.

Art. 11 (1) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, stipulează următoarele:

„Autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informații privind mediul, în cazul în care:

- a) informația solicitată nu este deținută de sau pentru autoritatea publică la care a fost înaintată cererea. În acest caz, dacă autoritatea publică are cunoștință că informația este deținută de sau pentru o altă autoritate publică, transmite cererea acelei autorități cât mai repede posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la data primirii solicitării, și informează solicitantul despre aceasta;
- b) cererea este în mod evident nerezolvabilă;
- c) cererea este formulată într-o manieră prea generală, luând în considerare dispozițiile art. 5;
- d) cererea privește materiale în curs de completare sau documente ori date nefinalizate;
- e) cererea privește sistemul de comunicații interne, luând în considerare satisfacerea interesului public prin furnizarea informațiilor.”

De asemenea, art. 12 din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, stabilește situațiile speciale când o cerere privind solicitarea de informații privind mediul poate fi refuzată. Acestea coincid cu cele detaliate de articolul 4 (4) lit. a) – h) din Convenția Aarhus.

Pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgare este analizată în comparație cu interesul satisfăcut prin păstrarea confidențialității (art. 12 (3) din HG 878/2005, cu modificările și completările ulterioare).

Motivele de refuz se interpretează în sens restrictiv, luându-se în considerare, pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgarea informațiilor (art. 12 (2) din HG 878/2005, cu modificările și completările ulterioare).

Ghidul aprobat prin OM nr. 1608/2024 tratează pe larg subiectul excepțiilor de la obligația de a răspunde cererilor.

- (ii) A asigura că interesul public de la sfârșitul alineatului 4 este aplicat;

Pentru a satisface interesul public, legislația României stipulează ca motivul pentru refuzul unei cereri să fie interpretat în sens restrictiv, luându-se în considerare, pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgarea informațiilor (art. 12 (2) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare).

Autoritățile publice nu pot refuza o cerere de informații care se referă la emisiile în mediu, invocând motivele prevăzute la art. 12, alin. 1, lit. (a), (d), (f), (g) și (h) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare. Aceasta se referă la:

- a) confidențialitatea procedurilor autorităților publice, atunci când aceasta este prevăzută de legislația în vigoare;
- b) confidențialitatea informațiilor comerciale sau industriale dacă aceasta este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare privind protejarea unui interes economic legitim, inclusiv interesul public în păstrarea confidențialității statistice și a secretului taxelor;
- c) confidențialitatea datelor personale și/sau a dosarelor privind o persoană fizică, în cazul în care acea persoană nu a consimțit la divulgarea către public a informațiilor, atunci când confidențialitatea este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare;
- d) interesele sau protecția oricărei persoane care a oferit voluntar informațiile cerute, fără ca acea parte să aibă obligația legală sau să fie posibil a fi obligată legal să furnizeze informațiile, cu excepția cazului în care acea persoană a consimțit la divulgarea informației respective;
- e) protecția mediului la care se referă astfel de informații cum ar fi localizarea speciilor rare.

Potrivit art. 29, alin. (2) și (3) din Legea nr. 292/2018, atunci când se formulează o cerere de informații care ar putea să afecteze secretul comercial și industrial, inclusiv proprietatea intelectuală, autoritățile competente sunt obligate să interpreteze motivele de refuz în sens restrictiv, acordând întâietate interesului public prin dezvăluirea și furnizarea informațiilor care pot fi separate de cele care sunt restricționate. De asemenea, autoritățile competente trebuie să explice modul în care au luat în considerare interesul public.

În anul 2024, a fost aprobată HG nr. 304/2024 pentru modificarea și completarea HG nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, prin care s-a instituit obligativitatea ca respingerea cererii de furnizare a informațiilor privind mediul să conțină nu doar motivele refuzului și informațiile privind procedura de revizuire, ci și explicații privind modul în care autoritatea publică a luat în considerare interesul publicului de a-i fi furnizate informațiile.

De asemenea, ghidul aprobat prin OM nr. 1608/2024, subliniază că motivele de refuz trebuie interpretate în mod restrictiv, luându-se în considerare satisfacerea interesului membrilor publicului prin divulgarea informațiilor, pe de o parte, și posibilitatea ca informația solicitată să fie legată de emisiile de mediu, pe de altă parte. Faptul că o informație se încadrează într-una dintre categoriile de excepții menționate anterior nu este suficient pentru a justifica invocarea excepției.

(d) Privitor la prevederile **alineatului 5**, măsurile menite să asigure că autoritatea publică care nu deține informația privind mediu solicitată va lua măsurile necesare;

Dacă autoritatea publică căreia i s-a adresat cererea are cunoștință că informațiile solicitate sunt deținute de altă autoritate, ea va transmite cererea acelei autorități cât mai repede posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la data primirii solicitării și va informa solicitantul despre aceasta, așa cum este stabilit de art. 11 (1), lit (a) din HG nr. 878/2005. Acest lucru este explicat și în cadrul ghidului aprobat prin OM nr. 1608/2024, la secțiunea „Când poate fi refuzată o cerere privind informații de mediu de către o autoritate publică?”. De asemenea, conform art. 7 al HG 878/2005 toate autoritățile publice trebuie să elaboreze registre conținând tipul de informații privind mediul deținute.

(e) *Privitor la măsurile luate pentru a asigura implementarea cerinței de a separa și de a disemina informațiile (alin. 6);*

Art. 15 (1) HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare stipulează: „informația privind mediul deținută de sau pentru autoritățile publice, care a fost solicitată, este furnizată parțial când este posibilă separarea acesteia de informația ce intră în domeniul de aplicare a prevederilor art. 11 alin (1) lit. d) și e) sau ale art. 12 alin (1).” Ghidul aprobat prin OM nr. 1608/2024 explică la secțiunea „Cum trebuie să procedeze autoritățile publice în situația unei solicitări de informații care prezintă caracter confidențial?” obligația pentru autoritatea publică să separe informația confidențială de cea neconfidențială atunci când dă curs unei cereri, fără a aduce un prejudiciu confidențialității informației exceptate. Mai exact, autoritățile publice trebuie să pună la dispoziția publicului solicitant acea parte a informației de mediu care poate fi divulgată și care nu prezintă caracter confidențial, atunci când este posibil acest lucru.

(f) *Privitor la măsurile luate pentru ca refuzurile să respecte termenele și alte cerințe prevăzute de alin. 7;*

Conform prevederilor alin. 2 și 3 din art. 15 al HG 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, respingerea motivată parțială sau în totalitate a cererii de furnizare de informații privind mediul se transmite solicitantului în termen de o lună de la primirea cererii, cu excepția cazurilor când complexitatea informațiilor impune o perioadă mai lungă – 2 luni.

Ghidul aprobat prin OM nr. 1608/2024 oferă mai multe detalii la secțiunea „În ce mod autoritatea publică trebuie să răspundă solicitantului în situația unui refuz?”.

(g) *Privitor la măsurile luate pentru ca cerințele privind tarifele să fie respectate (alin. 8).*

În conformitate cu art. 29 din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare accesul la orice liste sau registre publice elaborate și puse la dispoziția publicului, precum și examinarea pe loc a informației solicitate se fac în mod gratuit.

De asemenea, orice prevedere privind perceperea de tarife pentru procesarea/copierea informației de mediu a fost eliminată din noua Metodologie de colectare, gestionare și punere la dispoziția publicului a informației privind mediul pentru autoritățile publice aflate în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea autorității publice centrale pentru protecția mediului, aprobată prin OM 2715/2024.

VIII. Obstacolele întâmpinate în implementarea art. 4

Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea alineatelor din art. 4.

Atunci când este vorba despre confidențialitatea datelor comerciale și financiare este dificil, în fiecare caz în parte, de a decide și pune în balanță interesul public și interesul privat. Referitor la procedura EIA, atunci când se formulează o cerere de informații care ar putea să afecteze secretul comercial și industrial, inclusiv proprietatea intelectuală, autoritățile competente sunt obligate să interpreteze motivele de refuz în sens restrictiv, acordând întâietate interesului public prin dezvăluirea și furnizarea informațiilor care pot fi separate de cele care sunt restricționate. De asemenea, autoritățile competente trebuie să explice modul în care au luat în considerare interesul public.

Publicul a declarat că au existat situații în care unele autorități nu au furnizat informațiile de mediu solicitate.

IX. Informații privind aplicarea practică a prevederilor articolului 4

Oferiți informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor referitoare la accesul la informație, de exemplu, dacă există statistici disponibile legate de numărul de cereri, numărul de refuzuri și motivele acestora?

Fiecare agenție de protecție a mediului are un departament de relații cu publicul și înregistrează cererile făcute, maniera și termenul pentru rezolvarea acestora.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului elaborează raportul lunar la nivel național al informațiilor privind mediul cerute, bazat pe raporturile primite de la agențiile din teritoriu.

Acest raport este disponibil pe website-ul ANPM, la linkul <http://www.anpm.ro/informatii-privind-mediul>.

Fiecare agenție județeană pentru protecția mediului are propriile statistici privind numărul de cereri primite, numărul de refuzuri și motivele pentru acestea. Fiecare agenție de mediu din teritoriu are de asemenea pe website un link către website-ul ANMP.

Domeniile la care s-au referit solicitările de informații au fost:

- starea factorilor de mediu: aer, apă, sol, biodiversitate;
- activități care afectează sau este posibil să afecteze factorii de mediu: gestiunea/generarea deșeurilor, producerea de energie, desfășurarea de activități generatoare de zgomot, gestiunea substanțelor chimice;
- efectele poluării mediului asupra sănătății populației;
- măsuri legislative, planuri, proiecte;
- acte de reglementare emise de autoritățile de protecția mediului.

X. Adrese relevante de website pentru implementarea articolului 4

Enumerați, dacă este cazul, website-urile relevante:

- www.mmediu.ro
- www.anpm.ro
- Adresele de web ale agențiilor județene pentru protecția mediului enumerate la punctul VI.

XI. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind colectarea și diseminarea informațiilor de mediu din articolul 5

Enumerați măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind colectarea și diseminarea informațiilor de mediu din articolul 5.

Explicați cum a fost implementat fiecare alineat al articolului 5. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței privind nediscriminarea prevăzută de articolul 3 alineatul 9. De asemenea, în special, descrieți:

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare asigură prin Capitolele 5 și 6, metode pentru obținerea și diseminarea informației privind mediul. Definițiile relevante sunt furnizate de art. 2. Cerința privind nediscriminarea a fost inclusă în definiția „solicitantului”.

- (a) Referitor la **alineatul 1**, măsurile luate pentru a asigura că:
 - (i) autoritățile publice dețin și actualizează informația privind mediul;

Art. 28 (1) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare prevede ca autoritățile publice să asigure „în măsura posibilităților, ca orice informație privind mediul compilată de acestea sau în numele lor să fie actualizată, corectă și comparabilă.”

- (ii) există un flux adecvat de informație la nivelul autorităților publice;

Secțiunea 2 a OM 2715/2024 – Fluxul activ al informației privind mediul – stabilește cerințele pentru asigurarea unui flux efectiv de informație la fiecare nivel al autorităților de mediu. Referitor la acest aspect, autoritățile de mediu trebuie să realizeze următoarele sarcini:

- Să compileze, cu acuratețe și din timp, informația privind mediului ce constă în rapoarte, registre etc., să depună această informație în formă electronică la autoritatea centrală pentru protecția mediului și să o disponibilizeze pe internet;
- Să depună formele ce trebuie completate altor autorități publice ce dețin informații privind mediul și să obțină și compileze răspunsurile acestora;
- Să disemineze regulamentele și procedurile privind organizarea informației altor autorități cu responsabilități în domeniul protecției mediului.

- (iii) în caz de urgențe, informații adecvate sunt diseminate imediat și fără întârziere;

Art. 24 din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare conține prevederi pentru situații de urgență:

„În cazul unor amenințări iminente asupra sănătății umane sau asupra mediului, datorate unor activități umane ori unor cauze naturale, autoritățile publice sunt obligate să asigure în mod

gratuit diseminarea imediată și fără întârziere a tuturor informațiilor privind mediul deținute de sau pentru aceste autorități, care ar permite publicului posibil a fi afectat să ia măsurile de prevenire ori de ameliorare a daunelor rezultate din acea amenințare.”

(b) Privind **alineatul 2**, măsurile luate pentru a asigura că modalitatea în care autoritatea publică disponibilizează informația privind mediul către public este transparentă, iar informația privind mediul este efectiv accesibilă;

În conformitate cu art. 7, alin. (1) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, pentru a facilita accesul oricărei persoane la informația privind mediul, autoritățile publice sunt obligate să asigure îndrumarea publicului, prin reprezentanții proprii din compartimentele specializate de informare și relații publice, în exercitarea dreptului de acces la informația privind mediul și accesul publicului la listele cu autorități publice. Tot acest act normativ conține prevederi privind aranjamentele practice care trebuie să asigure că dreptul privind accesul la informația privind mediul poate fi efectiv exercitat:

- desemnarea persoanelor responsabile cu furnizarea informațiilor, din cadrul compartimentelor specializate de informare și relații publice;
- înființarea și menținerea spațiilor și a altor facilități pentru examinarea informației solicitate;
- punerea la dispoziția publicului a registrelor sau listelor conținând informația privind mediul deținută de acestea ori înființarea unor puncte de informare unde se găsesc indicații precise asupra locului în care poate fi găsită informația privind mediul deținută de autoritățile publice.

Conform art.8 din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile publice trebuie să informeze publicul despre drepturile acestuia ce decurg din acest act normativ, trebuie să ofere îndrumări și să sprijine publicul, după cum urmează:

- afișând pe pagina de internet drepturile publicului;
- disponibilizând broșuri privind drepturile publicului.

(c) Privind **alineatul 3**, măsurile luate pentru a asigura că informația privind mediul devine în mod progresiv disponibilă în baze de date electronice care pot fi ușor accesibile publicului prin intermediul rețelelor publice de telecomunicații;

Art. 20, alin. (1) din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, stipulează că „autoritățile publice trebuie să organizeze informația privind mediul, relevantă activității lor și care este deținută de sau pentru acestea, în scopul realizării diseminării active și sistematice către public a informației privind mediul, în special prin utilizarea telecomunicației computerizate și/sau a tehnologiei electronice.” Alin. 2 al aceluiași articol prevede că informația privind mediul devine accesibilă publicului în baze de date electronice ușor accesibile prin intermediul rețelelor de telecomunicații publice”.

Pe baza prevederilor menționate a fost stabilită la nivel național o bază de date pentru informații privind mediul.

Structura acestei baze de date cuprinde:

- legislația națională privind mediul sau care are legătură cu mediul;
- legislația comunitară privind mediul ori în legătură cu mediul;
- tratate internaționale, convenții și acorduri;
- strategiile și politicile în legătură cu mediul;
- planurile și programele în legătură cu mediul;
- rapoarte;
- datele sau rezumatele datelor rezultate din monitorizarea activităților ce afectează sau pot afecta mediul;
- avizele, acordurile și autorizațiile pentru activitățile cu impact semnificativ asupra mediului;
- studiile de impact asupra mediului și evaluările de risc privind elementele de mediu.

Exemple de instrumente de comunicare utilizate de autoritățile publice de protecția mediului pentru informarea publicului interesat:

- situările autorităților;
- Indicii de calitate a aerului în timp aproape real (orari) disponibili pentru informare publică pe portalul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului www.calitate aer.ro și, de asemenea, pe panourile de informare publică,
- Aplicația Air Quality, disponibilă pentru platformele mobile.

Lista autorităților publice care dețin informații privind mediul și lista cu informațiile privind mediul deținute de acestea poate fi găsită pe pagina ANPM (<http://www.anpm.ro/informatii-privind-mediul>). Aceste liste se actualizează anual.

Pe site-ul autorităților de mediu cu rol de reglementare se publică informațiile privind procedurile de reglementare aflate în desfășurare sau finalizate.

(d) Privind **alineatul 4**, măsurile luate pentru a publica și disemina rapoartele naționale privind starea mediului;

În conformitate cu art. 23 din HG nr.878/2005, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile publice pentru protecția mediului au obligația de a publica anual rapoartele privind starea mediului la nivel local, regional și național.

MMAP întocmește prin ANPM rapoarte anuale privind starea mediului. ANPM asigură întocmirea Raportului anual privind starea mediului în România conform cerințelor Raportului european privind starea mediului (SOER). Raportul conține 12 domenii tematice: Calitatea aerului și poluarea; Apă; Sol; Utilizarea terenului; Protecția naturii și biodiversitatea; Păduri; Resurse materiale și deșeuri; Schimbările climatice; Mediul urban, sănătatea și calitatea vieții; Radioactivitatea mediului; Consum și mediu; Tendințe și schimbări în România față de Uniunea Europeană tratate prin utilizarea a 37 de indicatori de bază (Core Set Indicators – CSI) stabiliți de Agenția Europeană de Mediu (AEE) completați cu alți 34 de indicatori specifici, conform ghidului de întocmire a raportului aprobat prin Ordinul MMAP nr. 618/30.03.2015. Raportul oferă informații publicului, mediului științific, afacerilor, politicii și societății civile, cu privire la evoluția calității factorilor de mediu, urmărind să descrie cât mai aproape de modelul european tendințele în acest domeniu și prognoza impactului. Cel mai recent raport publicat poate fi găsit la <http://www.anpm.ro/raport-de-mediul>

De asemenea, pe site-ul ANPM se pot consulta:

- Raportul de indicatori - care oferă evaluări despre situația mediului înconjurător, scenarii privind evoluția sa, informații despre acțiunile care se întreprind și ceea ce trebuie făcut sau se poate face pentru îmbunătățirea acestuia, pentru caracterizarea cât mai corectă a celor 12 domenii tematice ale raportului privind starea mediului în anul precedent raportării.

- Raport privind calitatea aerului în România: <http://www.anpm.ro/raportare-anuala>
- Raportul privind inventarul național de emisii de poluanți atmosferici: <http://www.anpm.ro/rapoarte-si-informari-la-nivel-national>

Rețeaua Națională de Calitate a Aerului (RNMCA) include 181 de stații de monitorizare continua a calității aerului, care au echipamente pentru măsurarea automată următorilor poluanți în aer: dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO/NO₂/NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃), particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2.5}), benzen (C₆H₆), metale grele (plumb, cadmiu, nichel, arsenic, mercur), hidrocarburi aromatice policiclice.

Datele privind calitatea aerului sunt colectate și transmise panourilor de informare a publicului, și după o validare primară în centrele județene, sunt transmise pentru evaluare și certificare la Centrul de Evaluare a Calității Aerului.

www.calitate aer.ro

<http://www.anpm.ro/reteaua-nationala-de-monitorizare-a-calitatii-aerului>

(e) Măsurile luate pentru a disemina informația la care se face referire în

alin. 5

În conformitate cu art. 22 al HG nr.878/2005, cu modificările și completările ulterioare, „Informația privind mediul pusă la dispoziția publicului și diseminată în mod activ trebuie să fie permanent actualizată și să includă cel puțin:

- textele tratatelor, convențiilor și acordurilor internaționale la care România este Parte, precum și legislația locală, regională, națională sau comunitară privind mediul ori în legătură cu mediul;
- politicile, planurile și programele în legătură cu mediul;
- rapoartele progreselor privind implementarea documentelor și instrumentelor prevăzute la lit. a) și b), atunci când sunt elaborate sau deținute în forma electronică de autoritățile publice;
- rapoartele privind starea mediului;
- datele sau rezumatele datelor rezultate din monitorizarea activităților ce afectează sau pot afecta mediul;
- avizele, acordurile și autorizațiile pentru activitățile cu impact semnificativ asupra mediului;
- studiile de impact asupra mediului și evaluările de risc privind elementele de mediu ori indicarea locului unde o asemenea informație poate fi solicitată sau găsită”.

A se vedea și răspunsul privind alineatul 3.

(f) Cu privire la **alineatul 6**, măsurile luate pentru a încuraja operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului să informeze regulat publicul asupra impactului pe care activitățile și produsele lor îl au asupra mediului;

OUG nr. 195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare stabilește următoarele:

- operatorii au obligația să informeze autoritățile competente de mediu cu privire la rezultatele emisiilor de poluanți din automonitorizare și privind pericolele sau accidentele care au avut loc. Operatorii au, de asemenea, obligația să informeze autoritățile competente și publicul în cazul eliminărilor accidentale de poluanți în mediu sau a accidentelor majore. De asemenea, operatorii care gestionează substanțe și preparate periculoase au obligația de a anunța iminența unor descărcări neprevăzute sau accidente autorităților pentru protecția mediului și de apărare civilă.
- operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra solului sau subsolului au obligația de a informa autoritățile de mediu competente și celelalte autorități despre orice situație accidentală care pune în pericol mediul și să opereze pentru refacerea acestuia.

Operatorii economici care intră sub Legea nr.59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, au obligația să publice pe site-ul propriu informațiile conform art.14 și Anexei 6. Totodată, și autoritățile competente au obligația conform art.15 de a informa și consulta publicul în procesul decizional.

În cazul producerii unui accident major autoritățile competente responsabile cu implementarea Legii SEVESO la nivel local au obligația de a informa publicul cu privire la producerea accidentului.

În baza art. 26 din HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului au obligația de a informa publicul, trimestrial, despre consecințele activităților/produselor lor asupra mediului, prin afișare pe website și prin alte mijloace de comunicare.

(g) Măsurile luate pentru a publica și furniza informația conform cerințelor **alineatului 7**;

Raportul privind starea mediului este publicat anual pe pagina de internet a ANPM și este disponibil publicului și altor autorități care vor lua în considerare aceste informații în politicile dezvoltate și în identificarea zonelor pentru îmbunătățire în viitor.

Anual, Institutul Național pentru Statistică (INS) publică Anuarul Statistic al României care are un capitol special dedicat geografiei, meteorologiei și mediului înconjurător, ce include informații despre: resursele naturale (ariile protejate, rezervațiile biosferei, parcurile naționale și parcuri naturale, resursele de ape asigurate), calitatea factorilor de mediu (calitatea apei de suprafață), măsuri de protecție a mediului (investiții pentru protecția mediului, cheltuielile curente interne cu protecția mediului). Anuarul este un document public și poate constitui baza pentru dezvoltarea de politici a ministerelor. Acesta poate fi accesat pe site-ul insse.ro, secțiunea Date statistice/Publicații/Publicații statistice, Tema statistică: Publicații de sinteză.

De asemenea, Institutul Național de Statistică diseminează indicatori statistici din domeniul Mediu înconjurător și Dezvoltare durabilă în baza de date statistice TEMPO online (secțiunea E-Mediu înconjurător și H-Dezvoltare durabilă (Ținte 2030): <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>.

(h) Cu privire la **alineatul 8**, măsurile luate pentru a dezvolta mecanisme în scopul de a asigura ca sunt disponibile către public suficiente informații despre produse;

În 2009 a fost adoptat Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 761/2001 și a Deciziilor 2001/681/CE și 2006/193/CE ale Comisiei, denumit Regulamentul EMAS III, care a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L342 din 22.12.2009.

În perioada 2017 – 2018, urmare a publicării ediției a treia a standardului EN ISO 14001 (ISO 14001:2015), Regulamentul EMAS III a suferit modificări ale anexelor I – IV prin adoptarea de către Comisia Europeană a Regulamentului (UE) 2017/1505 și a Regulamentului (UE) 2018/2026 al Comisiei din 19 decembrie 2018 de modificare a anexei IV la Regulamentul (CE) nr.1221/2009.

EMAS – permite participarea voluntară a organizațiilor din toate sectoarele de activitate, publice sau private, care doresc să își îmbunătățească continuu performanța de mediu și promovează furnizarea de informații publicului și altor părți interesate privind performanța de mediu aferentă activității, serviciilor și produselor organizațiilor care au obținut înregistrarea în EMAS, prin publicarea declarației de mediu.

Cadrul național legal pentru EMAS include:

- Hotărârea Guvernului nr.57/2011 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.221/2009;
- Ordin nr.1541/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului EMAS și al Biroului EMAS;
- Ordin nr.2086/2011 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare în sistemul comunitar de management de mediu și audit – EMAS.

ANPM gestionează/administrează Registrul Național EMAS care cuprinde lista organizațiilor înregistrate în EMAS la nivel național:

<http://www.anpm.ro/documents/12220/2030047/Registrul+National+EMAS+actualizat+mai+2024.pdf/658ace32-9bf1-4f53-b09f-3e2072f94ce2>

Eticheta UE ecologică este o schemă facultativă, înființată în 1992 pentru a încuraja operatorii economici să comercializeze bunuri/servicii cu un impact redus asupra mediului. Produsele și serviciile etichetate poartă logo-ul cu floarea, ceea ce permite consumatorilor, inclusiv cumpărătorii publici și privați, să le identifice ușor.

La momentul actual, Eticheta EU Ecologică acoperă o plajă largă de produse și servicii, alte grupuri fiind mereu adăugate. Grupurile de produse includ produsele de curățenie, vopseluri, produsele din hârtie, textile și produsele de casă și grădină, lubrifianți și servicii, ca serviciile turistice.

Eticheta UE Ecologică este un simbol grafic și/sau un text descriptiv pe produs și pachete, o broșură și alte documente ce însoțesc descrierea de produs și oferă informații necesare privind criteriile pentru produsele de pe piață (Fig.1). Există 2 secțiuni: secțiunea 1 conține simbolul florii; secțiunea 2 conține o descriere scurtă – informații privind motivul etichetării.

Fig. 1. Eticheta UE Europeană

Consumatorii devin mai receptivi la impactul de mediu al produselor și eticheta ecologică este o metodă eficientă pentru a facilita alegerea produselor compatibile cu obiectivele de mediu. Principalul beneficiu al etichetării de mediu, din perspectiva producătorilor, este creșterea încrederii și loialității consumatorilor. Beneficiile etichetei ecologice: contribuie la întărirea poziției unei companii, îmbunătățește imaginea companiei, promovează eficiența economică, stimulează dezvoltarea pieței, promovează certificarea.

Introducerea etichetelor ecologice reprezintă o măsură importantă care promovează produsele cu impact redus asupra mediului. În acest sens, se va sprijini dotarea cu echipamente specifice a instituțiilor desemnate să testeze și să inspecteze diverse grupe de produse în vederea acordării etichetelor ecologice. De asemenea, producătorii și importatorii vor fi încurajați să utilizeze etichetele ecologice, așa cum sunt definite de Regulamentul nr. 66/2010, prin promovarea etichetelor ecologice pentru diferite grupe de

produse (campanii de promovare în magazine și școli), întocmirea broșurilor pentru prezentarea etichetei ecologice, publicitatea prin mijloace specifice (publicitate vizuală, presă, TV).

Cadrul național legal pentru acordarea etichetelor ecologice include:

- HG nr.661/2011 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării la nivel național a prevederilor Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr.66/2010 din 25 noiembrie 2009 privind eticheta UE ecologică
- Ordinul nr.735/2024 pentru modificarea anexei la OM nr.293/2018 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei pentru Eticheta UE Ecologică; Comisia este formată din 3 reprezentanți ai MMAP, doi reprezentanți ai Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (unul pentru economie și unul pentru turism), un reprezentant ANPM, un reprezentant al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, un reprezentant al Gărzii Naționale de Mediu, trei reprezentanți ai institutelor de cercetare din domeniul protecției mediului, trei reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale din domeniul protecției mediului.
- Ordinul nr.2468/12.10.2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei pentru a Eticheta UE Ecologică.

În România până în prezent au fost acordate 87 de licențe unui număr total de 143 produse/servicii. Cele mai multe produse care au obținut eticheta UE ecologică sunt produsele din hârtie absorbantă, detergenți, vopsele și mobilierul școlar.

În perioada 2023–2024, MMAP a desfășurat, în cadrul „Studiului privind diseminarea la nivel național a modalității de elaborare a dosarului pentru acordarea etichetei ecologice UE pentru diverse produse/servicii și a declarației de mediu conform cerințelor sistemului UE de management de mediu și audit (EMAS)”, o campanie de promovare a sistemului EMAS și a etichetei ecologice UE.

Studiul a avut ca obiectiv principal facilitarea accesului la informații prin utilizarea unor instrumente eficiente de promovare, care să:

- informeze publicul cu privire la obiectivele și componentele principale ale sistemului EMAS;
- furnizeze organizațiilor publice și private (societăți comerciale, corporații, firme, întreprinderi, autorități sau instituții) informații detaliate despre prevederile Regulamentului EMAS III.

Activitățile desfășurate în cadrul studiului au inclus:

- elaborarea unui Ghid privind modalitatea de realizare a declarației de mediu, conform cerințelor EMAS;
- organizarea a șase seminarii axate pe informare, instruire și conștientizare;
- realizarea unui spot video ce oferă o imagine de ansamblu asupra sistemului EMAS, distribuit pe canalul de YouTube și pe pagina de Facebook dedicate.

(i) Cu privire la **alineatul 9**, măsurile luate pentru a stabili un sistem național al registrelor și inventarelor de poluanți.

România a devenit Parte a Protocolului privind Registrul de poluanți emiși și transferați de la Kiev, ratificând acest Protocol prin Legea nr. 112/2009 pentru ratificarea Protocolului privind Registrul poluanților emiși și transferați, adoptat la Kiev la 21 mai 2003 și semnat de România la Kiev la 21 mai 2003, la Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 339 din 21 mai 2009.

România, în calitate de Stat membru al Uniunii Europene implementează la nivel național, Registrul Poluanților Emiși și Transferați în conformitate cu prevederile „Regulamentului (CE) nr. 166/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 Ianuarie 2006 privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați și modificarea Directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/C” (Regulamentul EPRTR).

România elaborează și transmite, anual potrivit cerințelor regulamentului, către Agenția

Europeană de Mediu (AEM), Registrul Poluanților Emiși și Transferați. Informațiile din registru sunt puse la dispoziția publicului atât la nivelul UE pe site-ul AEM (<https://industry.eea.europa.eu>), cât și la nivel național pe site-ul ANPM (<http://prtr.anpm.ro>).

În vederea punerii în aplicare a prevederilor Regulamentului EPRTTR și implicit a Protocolului EPRTTR a fost promovată Hotărârea de Guvern nr. 140/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr.166/2006 privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați și modificarea directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/CE.

XII. Obstacole întâmpinate în implementarea paragrafelor articolului 5.

Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea paragrafelor articolului 5.

- Operatorii economici nu acordă suficientă atenție cerințelor de raportare
- Publicul a semnalat că uneori întâmpină probleme de găsimă a informațiilor de mediu din cauza organizării și structurii paginilor de internet ale autorităților de mediu.

XIII. Furnizați informații asupra aplicării practice a prevederilor articolului 5

Furnizați informații asupra aplicării practice a prevederilor privind colectarea și diseminarea informației de mediu din articolul 5, ex. există statistici disponibile privind informația publicată?

Lista cu autoritățile publice care dețin informația privind mediul și lista cu informația privind mediul deținută de autoritățile publice sunt disponibile pe site-ul ANPM (www.anpm.ro). Listele sunt actualizate anual.

Fiecare agenție județeană pentru protecția mediului are pe pagina sa de web lista cu informația de mediu deținută de ei. Lista cu informația de mediu este actualizată anual.

Un exemplu de diseminare a informațiilor de mediu de către alte autorități este cel al informațiilor privind Planul Strategic PAC 2023–2027 al României elaborat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Acest plan privind gestionarea fondurilor din Fondul European de Garantare Agricolă (FEAGA) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), aprobat prin Decizia C(2022)8783, vizează obiective de mediu cum ar fi contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale precum și contribuția la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor. Informații despre atingerea obiectivelor de mediu pot fi regăsite în cadrul intervențiilor de mediu și climă din cadrul planului și pot fi consultate pe site-ul MADR (https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/plan-national-strategic/2024/PS_-2023-2027_versiunea-6.0---Aprobata.pdf).

XIV. Adrese de site relevante în implementarea articolului 5

Dați adrese de site relevante, dacă acestea sunt disponibile:

- www.mmediu.ro

- www.anpm.ro

Adresele de web ale agențiilor județene pentru protecția mediului enumerate la punctul VI.

- <https://ddbra.ro/> (site-ul Administrației Rezervației Biosferei Delta Dunării)

- <https://www.meteoromania.ro/> (Administrația Națională de Meteorologie)

- <https://rowater.ro/> (Administrația Națională Apele Române)

- <https://www.gnm.ro/> (Garda Națională de Mediu)

- <https://www.rosilva.ro/> (Regia Națională a Pădurilor)

- <https://gfn.gov.ro/> (Garda Națională Forestieră)

- <https://www.afm.ro/> (Administrația Fondului pentru Mediu)

- <https://ananp.gov.ro/> (Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate)

XV. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind participarea publicului la deciziile privind activitățile specifice conform articolului 6.

Enumerați măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind participarea publicului la deciziile privind activitățile specifice conform articolului 6.

Explicați cum a fost implementat fiecare alineat. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței de nediscriminare din articolul 3, alineatul 9. De asemenea, și în special, descrieți:

(a) privind alineatul 1, măsurile luate pentru a asigura că:

(i) prevederile articolului 6 sunt aplicabile deciziilor de autorizare a activităților propuse listate în anexa I a Convenției;

(ii) prevederile articolului 6 sunt aplicabile deciziilor privind activitățile propuse, altele decât cele listate în anexa I și care pot avea un efect semnificativ asupra mediului;

Articolul 6 al Convenției se referă la decizii/autorizări de mediu pentru activitățile listate în anexa I a Convenției. Legislația română a asigurat participarea publicului în procesul decizional încă de la transpunerea în 2002, prin Hotărârea de Guvern nr.918 privind stabilirea procedurii-cadru a evaluării impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, a Directivei EIA.

Legea nr. 292/2018 a fost adoptată în 2018. Acest act normativ întărește toate cerințele privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice precum este cerut de Directiva 2003/35/CE care încorporează în legislația comunitară, Pilonul II al Convenției Aarhus.

Legislația națională EIA asigură principiul participării publicului care trebuie implementat atunci când autoritatea publică aplică procedura pentru activități propuse supuse procedurii EIA (anexa I și 2 a Directivei EIA, cu modificările și completările ulterioare).

Conform art. 5. alin.(1) din Legea nr.292/2018, acest act normativ nu se aplică proiectelor care au drept scop apărarea națională, dacă MMAP decide, împreună cu Ministerul Apărării Naționale, după o analiză de la caz la caz, că o asemenea aplicare a procedurii ar avea un efect negativ asupra acestui scop.

Transpunerea definițiilor relevante din art.2 al Convenției s-a realizat în art.2 din Legea nr. 292/2018.

Potrivit legislației naționale în vigoare, participarea publicului este parte integrantă din procedura de reglementare a tuturor proiectelor/activităților care pot avea un impact semnificativ asupra mediului.

(b) *Măsurile luate pentru a asigura că publicul interesat este informat, din timp în procedura de mediu decizională, și într-o manieră adecvată, oportună și efectivă, asupra celor menționate în alineatul 2;*

Referitor la alineatul 2 al art.6 din Convenție:

Art.16 (1) din Legea nr.292/2018 prevede că publicul interesat are posibilitatea de a participa efectiv și din timp la procesul de luare a deciziilor de mediu, de a se documenta și a transmite comentarii și opinii autorității competente pentru protecția mediului, când toate opțiunile sunt deschise și înaintea luării deciziei de emitere/respingere a acordului de mediu.

Astfel, potrivit art.15, alin.(2) din Legea nr.292/2018, în procedura de evaluare a impactului asupra mediului autoritățile competente pentru protecția mediului aduc la cunoștința publicului de la începutul procedurii, cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată într-un termen rezonabil, prin anunț public și prin afișare pe pagina proprie de web, următoarele aspecte:

- orice solicitare de acord de mediu;
- faptul că proiectul face obiectul evaluării impactului asupra mediului, indicând, după caz, și ca proiectul intră sub incidența prevederilor privind evaluarea în context transfrontieră;
- datele de contact ale autorităților competente pentru emiterea/respingerea acordului de mediu, ale autorităților de la care pot fi obținute informații relevante, ale autorităților unde se pot înainta comentarii sau adresa întrebări, precum și termenul pentru transmitere a acestora;
- tipul deciziilor posibile sau, în cazul în care există, proiectul deciziei respective;
- faptul ca informațiile din etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului evaluării impactului asupra mediului sunt puse la dispoziția publicului;
- locul, timpul și modul în care informațiile relevante sunt puse la dispoziția publicului;
- modul în care publicul poate participa la procedură.

(c) Măsurile luate pentru a asigura că perioadele de timp ale procedurilor de participare a publicului respectă cerințele alineatului 3;

Publicul poate participa la dezbateră publică și poate transmite comentarii.

Înainte de dezbateră publică, proiectul și raportul EIA sunt disponibile publicului pe o perioadă de 30 de zile lucrătoare. În acest timp, publicul poate transmite comentarii sau opinii către autoritatea de mediu competentă și către titular. Atât proiectul, cât și raportul EIA sunt supuse unei dezbateri publice. Publicul poate face comentarii în timpul dezbaterii publice. Autoritatea de mediu competentă este obligată să ia în considerare toate comentariile primite în timpul procedurii, pe cele depuse în scris înaintea dezbaterii publice, precum și pe cele exprimate în timpul dezbaterii publice.

Prevederile Anexei 5 la Legea nr.292/2018 care stabilește Metodologia de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private, respectă cerințele privind participarea publicului și a perioadelor de timp.

Legislația în vigoare prevede perioade de timp determinate pentru diferitele oportunități de a participa în procesul decizional.

(d) Privind alineatul 4, măsurile luate pentru a asigura că există o participare din timp a publicului;

În conformitate cu legislația națională în vigoare, publicul este informat din timp în procesul decizional, atunci când toate opțiunile sunt deschise, primul pas fiind anunțul privind depunerea solicitării.

Pentru proiectele care necesită o evaluare a impactului asupra mediului (EIA), solicitarea trebuie să includă de asemenea un rezumat cu caracter netehnic. Acest lucru asigură ca publicul să aibă o bază adecvată pentru consultări efective. La acest moment, nicio decizie nu este luată de către autoritatea competentă privind aprobarea eligibilității proiectului.

În urma anunțului public privind depunerea solicitării pentru un acord de mediu, publicul are posibilitatea de a transmite comentarii sau opinii privind solicitarea și documentele care o susțin.

În conformitate cu art.9, alin.(9) din Legea nr.292/2018, publicul este informat despre decizia etapei de încadrare și are posibilitatea de a consulta această decizie.

Publicul interesat este consultat în etapa de încadrare. Acesta are posibilitatea de a-și exprima comentariile și opiniile privind solicitarea titularului, iar acestea sunt luate în considerare în elaborarea raportului de definire a domeniului de evaluare (îndrumar). Acest îndrumar este pus la dispoziția publicului, conform art. 10, alin. (3) din Legea nr. 292/2018.

Publicul interesat are de asemenea posibilitatea să consulte și să transmită comentarii asupra raportului EIA (art. 14, alin. (2) din Legea nr. 292/2018: „Raportul privind impactul asupra mediului este supus comentariilor publicului interesat, ale cărui propuneri/ recomandări sunt luate în considerare în etapa de analiză a calității acestuia. ”

Acest raport face obiectul unei dezbateri publice. Autoritățile competente publică decizia de emitere/respingere a acordului de mediu și pun la dispoziția publicului conținutul acordului de mediu (inclusiv toate condițiile pe care acesta le conține), principalele motive și considerente pe care se bazează decizia de emitere/respingere, și o descriere, acolo unde este necesar, a principalelor măsuri pentru prevenire, reducerea și, dacă este posibil, compensarea efectelor semnificative adverse.

Considerăm că participarea din timp a publicului presupune acordarea publicului interesat a posibilității de a contribui atunci când poate influența evaluarea de mediu a proiectului.

În urma anunțului public privind depunerea solicitării acordului de mediu, publicul are posibilitatea de a transmite comentarii și opinii privind aceasta, de a solicita și documentele pe care se bazează aceasta. Implicarea publicului în etapa de încadrare (în vederea întocmirii îndrumarului) ajută autoritatea competentă să se concentreze asupra celor mai importante aspecte ce trebuie evaluate din punctul de vedere al protecției mediului.

Consultarea publicului interesat în timpul etapei de analiză contribuie la o evaluare efectivă a impactului proiectului propus. Pe cale de consecință, decizia finală (de emitere sau respingere a acordului de mediu) este bine motivată și șansele ca aceasta să fie schimbată sunt reduse.

(e) **Privind alineatul 5, măsurile luate pentru a încuraja eventualii titulari să identifice publicul interesat, să intre în discuții, și să furnizeze informații privind obiectivele solicitării lor înainte de a solicita un acord;**

Ordinul de Ministru nr.269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte recomandă titularilor să își promoveze proiectele în cadrul publicului interesat și îi încurajează să furnizeze prezentările de proiect înainte de a aplica pentru o decizie/acord.

(f) **Privind alineatul 6, măsurile luate pentru a asigura că:**

(i) autoritatea publică competentă disponibilizează publicului interesat toate informațiile relevante procesului decizional menționat în art.6 care sunt disponibile la data procedurii participării publicului;

(ii) în special, autoritatea publică competentă disponibilizează publicului interesat informațiile listate în acest alineat;

Așa cum se menționează mai sus, autoritățile publice competente pun la dispoziția publicului interesat toate informațiile relevante din procesul decizional. Documentația disponibilă publicului interesat conține informații despre locația propusă, rezumatul cu caracter netehnic, efectele potențiale semnificative ale activității propuse asupra mediului, alternativele studiate etc.

Conform Legii nr. 292/2018, titularii au obligația să furnizeze raportul EIA care este un document public și este disponibil publicului pentru comentarii. Raportul include informații, printre altele, despre:

- descrierea proiectului, cuprinzând date referitoare la amplasament, soluții tehnice propuse și mărimea proiectului, inclusiv o estimare a deșeurilor și a emisiilor;
- descrierea stării actuale a mediului și descrierea scurtă a evoluției sale probabile în cazul în care proiectul nu este implementat;
- descrierea factorilor de mediu susceptibili de a fi afectați de proiect;
- descrierea măsurilor avute în vedere pentru a evita, a reduce și, dacă este posibil, a remedia efectele adverse asupra mediului, inclusiv descrierea măsurilor de monitorizare, dacă este cazul;
- datele necesare pentru identificarea și evaluarea principalelor efecte pe care proiectul le poate avea asupra mediului și metodele de prognoză folosite;
- prezentarea generală a principalelor alternative studiate de titularul de proiect, cu indicarea motivelor alegerii sale, avându-se în vedere efectele asupra mediului;
- un rezumat fără caracter tehnic.

Potrivit Legii nr. 292/2018, în procedura de evaluare a impactului asupra mediului autoritățile competente pentru protecția mediului aduc la cunoștința publicului, din timp și cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată, într-un termen rezonabil, raportul EIA pentru comentarii din partea publicului, ale cărui observații vor fi luate în considerare în etapa de analiză. Autoritatea de mediu competentă va da un anunț public și va afișa pe pagina proprie de internet, informațiile obținute în etapa de încadrare și în cea de analiză.

(g) **Privind alineatul 7, măsurile luate pentru a asigura că procedurile de participare a publicului permit acestuia să depună comentarii, informații, analize sau opinii pe care le consideră relevante pentru activitatea propusă;**

Procedura pentru participarea publicului permite publicului să depună comentarii, informații și

analize privind activitatea propusa. Publicul poate participa la dezbaterile publice și își poate exprima opiniile pe care acesta le consideră relevante asupra activității propuse.

Publicul poate depune opinii în scris în fiecare dintre etapele procedurii EIA și în special comentarii asupra raportului EIA pot fi depuse în vederea discutării acestora în cadrul dezbaterii publice. Asemenea prevederi sunt cuprinse în metodologia privind aplicarea procedurii EIA adoptată prin legislație subsecventă.

(h) Privind **alineatul 8**, măsurile luate pentru a asigura că într-o decizie se iau în considerare rezultatele participării publicului;

Legislația în vigoare stabilește că autoritatea competentă trebuie să ia în considerare rezultatele participării publicului în procesul decizional. OUG nr. 195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, stabilește principiul participării publicului în procesul decizional. Menționează, de asemenea, că procedurile specifice trebuie furnizate în acte normative speciale.

Spre exemplu, în legislația română (Legea nr. 292/2018), se solicită ca decizia EIA să ia în considerare rezultatele consultărilor și toate informațiile obținute în conformitate cu această procedură.

(i) **Privind alineatul 9, măsurile luate pentru a asigura că publicul este prompt informat asupra unei decizii în conformitate cu procedurile adecvate;**

Publicul este informat asupra deciziei luate prin anunțuri postate pe pagina de internet a autorității publice și a titularului de proiect. Anunțurile conțin textul deciziei, inclusiv principalele motive și considerente pe care se bazează.

Titularul de proiect face anunțul privind decizia luată în ziare naționale/locale (Anexa 5 din Legea nr. 292/2018), în timp ce autoritățile de mediu publică pe pagina proprie de internet decizia luată, inclusiv conținutul și motivele acesteia.

Art. 19, alin. (1) din Legea nr. 292/2018 asigură implementarea cerinței din alin. (9) al Convenției. De altfel, acest articol asigură transpunerea și a art. 9 (1) din Directiva EIA.

(j) **Privind alineatul 10, măsurile luate pentru a asigura că atunci când o autoritate publică reconsideră sau actualizează condițiile de operare pentru o activitate menționată în alineatul 1, prevederile alineatelor 2 – 9 se aplică făcând schimbările necesare, acolo unde este cazul;**

Anexa 5 la Legea nr. 292/2018, prevede că atunci când o autoritate publică revizuește o decizie luată, participarea publicului trebuie inclusă. Astfel art. 41 prevede ca autoritatea competentă pentru protecția mediului să transmită titularului anunțul public întocmit conform modelului din anexa nr. 5.T. Titularul proiectului informează publicul asupra deciziei etapei de încadrare prin publicare în presa națională sau locală, prin afișare la sediul propriu și pe pagina proprie de internet, precum și la sediul autorității/autorităților administrației publice locale pe raza căreia/căroră este propusă implementarea proiectului. Autoritatea competentă pentru protecția mediului publică pe pagina de internet anunțul și proiectul deciziei etapei de încadrare. Publicul interesat poate transmite autorității competente pentru protecția mediului comentarii/opinii/observații privind decizia autorității competente pentru protecția mediului, în termen de 10 zile de la afișarea acesteia pe pagina de internet a autorității competente pentru protecția mediului. În situația în care comentariile/observațiile justificate ale publicului interesat conduc la reconsiderarea deciziei, aceasta se pune la dispoziția publicului de către autoritatea competentă pentru protecția mediului și de către titularul proiectului, prin afișare pe pagina de internet. În situația în care comentariile/observațiile justificate ale publicului interesat nu conduc la reconsiderarea deciziei sau în lipsa acestora, proiectul deciziei devine decizie finală.

(k) *Privind alineatul 11, măsurile luate pentru a aplica prevederile articolului 6 la deciziile privind autorizarea introducerii deliberate a organismelor modificate genetic în mediu.*

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2007 privind introducerea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2009, cu modificările și completările ulterioare, conține prevederi asupra participării și informării publicului, în art. 6 alin. (4) și art. 17.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44/2007 privind utilizarea în condiții de izolare a microorganismelor modificate genetic, aprobată cu modificări prin Legea nr. 3/2008, garantează informarea și consultarea publicului în procedura de autorizare a activităților ce folosesc microorganisme modificate genetic în condiții de izolare, în art.20.

România a acceptat amendamentul privind OMG adus Convenției Aarhus prin adoptarea Legii nr. 24/2008.

XVI. Obstacolele întâmpinate în implementarea articolului 6

Descrieți orice obstacol întâmpinat în implementarea oricăruia dintre alineatele articolului 6.

Uneori, lipsa resurselor financiare poate fi un obstacol.
Publicul a semnalat că uneori întâmpină dificultăți în identificarea informațiilor publicate în cadrul procedurilor EIA și SEA din cauza structurii paginilor de internet ale autorităților de mediu.
Publicul a comentat că este necesar un dialog mai amplu între autorități și ONG-uri în luarea deciziilor pentru anumite activități.

XVII. Furnizați informații privind aplicarea practică a prevederilor articolului 6

Furnizați alte informații privind implementarea prevederilor privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice din articolul 6, spre exemplu, dacă există statistici sau alte informații disponibile privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice sau privind deciziile de a nu aplica prevederile acestui articol activităților care au drept scop apărarea națională.

Dezbaterea publică este obligatorie în cadrul procedurii EIA derulate pentru proiecte și are loc la nivel local, pe raza teritorială unde este amplasamentul investiției (există 42 de județe în România). Aceste dezbateri sunt organizate de către titular, sub îndrumarea agențiilor județene pentru protecția mediului (APM), costurile fiind suportate de titular. Pentru a promova participarea publicului în cadrul proceselor decizionale, sunt respectate prevederile legislației de mediu în vigoare privind parcurgerea procedurilor de emiteră a actelor de reglementare: anunțuri publice în mass-media, site-ul instituțiilor, site-ul titularului, afișare la sediul primăriei, sediul titularului, dezbateri publice.

XVIII. Adrese de internet relevante în implementarea articolului 6

Enumerați adrese de internet relevante, dacă sunt disponibile:

A se vedea răspunsul la întrebarea VI

XIX. Practicile adecvate și/sau a alte prevederi stabilite pentru ca publicul să participe la elaborarea planurilor și programelor referitoare la mediu, conform articolului 7

Enumerați practicile adecvate și/sau a alte prevederi stabilite pentru ca publicul să participe la elaborarea planurilor și programelor referitoare la mediu, conform articolului 7. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și cerinței de non-discriminare din articolul 3, paragraful 9.

Participarea publicului în timpul elaborării planurilor și programelor cu privire la mediu a fost stabilită prin transpunerea în legislația națională a Directivelor 2001/42/CE și 2003/35/CE.

HG nr.1076/2004, cu modificările ulterioare transpune prevederile Directivei 2001/42/CE. Informarea publicului și participarea la procedura de evaluare de mediu se regăsește în secțiunea 4 a HG nr.1076/2004, cu modificările ulterioare.

HG nr.564/2006, cu modificările și completările ulterioare transpune Directiva 2003/35/CE. Această hotărâre a Guvernului este emisă în vederea aplicării art. 7 din Convenția Aarhus și împreună cu HG nr. 1076/2004, cu modificările și completările ulterioare, implementează prevederile art. 7 din Convenția Aarhus. HG nr.564/2006, cu modificările și completările ulterioare transpune definiția termenului de public din Convenția Aarhus.

Art. 4, alin. (1) din HG nr.564/2006, cu modificările și completările ulterioare, stipulează că „publicul participă efectiv și din timp, având posibilitatea de a se documenta și de a transmite comentarii, întrebări sau opinii înaintea luării unei decizii, când opțiunile privind elaborarea unui plan sau program ori modificarea sau revizuirea unui plan ori program sunt încă deschise.”

Conform art. 5 din HG nr. 564/2006, cu modificările și completările ulterioare, publicul este informat, inter alia, cu privire la inițierea procesului de elaborare a unui plan sau program și la dreptul de a participa la luarea deciziei. Participarea publică include o dezbatere publică obligatorie pentru planul/programul, subiect al acestui act normativ.

Art 9, alin. (1) și (3) din HG nr. 564/2006, cu modificările și completările ulterioare, stipulează că autoritatea publică trebuie să ia în considerare rezultatul participării publice și trebuie să informeze, în consecință, publicul. Art. 2, alin. (2) prevede pentru transpunerea cerinței de non-discriminare, după cum urmează: orice persoană fizică fără discriminare a cetățeniei, naționalității și domiciliului și în cazul persoanelor juridice, fără discriminare în ceea ce privește unde își are înregistrat sediul sau unde își desfășoară efectiv activitatea.

HG nr. 1076/2004, cu modificările și completările ulterioare prevede definirea termenului de public așa cum se regăsește în textul Convenției Aarhus. De asemenea, prevede ca în procesul de consultare, împreună cu prezentarea planului/programului către autoritatea de mediu pentru a se lua decizia dacă se va realiza evaluarea strategică de mediu, publicul este informat prin anunțuri publice și are acces la versiunea inițială a planului/programului. Aceasta se face din timp, așa cum se cere în HG nr.1076/2004, de la începutul planului/programului.

Art. 2, lit. b) definește evaluarea de mediu ca și elaborarea raportului de mediu, consultarea publicului și a autorităților publice și a autorităților publice interesate de efectele asupra mediului a implementării planurilor sau programelor, luându-se în considerare raportul de mediu și rezultatele consultărilor în procesul de luarea deciziilor și furnizarea informației cu privire la decizie.

Cu toate acestea, de obicei publicul este interesat mai mult de procedura EIA, unde nivelul de detalii este mai mare și este ușor să se înțeleagă care sunt schimbările posibile imediate în ceea ce privește mediul, decât de procedura SEA care este stabilită pentru un nivel strategic și unde trebuie să se cerceteze perspectivele.

Potrivit HG 1076/2004, cu modificările și completările ulterioare, responsabilitatea implicării publicului este împărțită între beneficiar și autoritatea de mediu.

În timpul etapei de încadrare din procedura SEA, beneficiarul informează publicul despre primul draft al planului/programului, anunțând în mod repetat în mass-media (2 anunțuri publice la distanță de 3 zile) și publicând pe pagina sa de internet.

Primul anunț se face simultan cu notificarea autorității publice. Publicul poate trimite comentarii și propuneri în scris la autoritatea competentă de mediu în termen de 15 zile de la publicarea anunțului. După luarea deciziei de încadrare, autoritatea face publică decizia pentru 10 zile, iar comentariile și opiniile publicului sunt luate în calcul pentru reconsiderarea deciziei. Anunțul privind decizia de încadrare este publicată în mass-media de către beneficiar.

De asemenea, proiectul de plan/program și raportul de mediu fac obiectul dezbaterii publice. După elaborarea raportului de mediu, beneficiarul planului/programului face anunțuri publice în mass-media și postări pe pagina de internet privind disponibilitatea planului/programului și a raportului de mediu (2 anunțuri publice la 3 zile distanță). Aceste anunțuri se fac cu 45 de zile înainte de dezbaterea publică sau cu 60 de zile în cazul planurilor sau programelor cu efect transfrontieră. Dezbaterea publică se organizează pentru discutarea planului și a raportului de mediu. Publicul își poate exprima opinia prin transmiterea de comentarii scrise beneficiarului sau autoritățile competente de mediu înainte de dezbaterea publică și de asemenea, la dezbaterea publică. Aceste comentarii sunt luate în calcul și pot duce la modificarea planului/programului și a raportului de mediu.

Decizia finală este anunțată în mass-media de către beneficiar și pe pagina de internet a autorității de mediu. Beneficiarul are obligația de a informa autoritățile consultate în timpul procedurii SEA, publicul și statele potențial afectate și de a le pune la dispoziție următoarele documente:

- planul/programul adoptat,
- o declarație privind modul în care aspectele de mediu sunt integrate în plan, modul în care raportul de mediu a fost pregătit, modul în care opiniile exprimate de public și de alte autorități și, dacă este cazul, rezultatele consultărilor au fost luate în considerare în luarea deciziei de emitere a avizului de mediu, motivele pentru alegerea alternativei de plan sau program avizate, în comparație cu alte alternative prezentate,
- măsurile decise privind monitorizarea efectelor asupra mediului.

Beneficiarul va face un anunț în mass-media și pe pagina sa de internet privind timpul și locul pentru consultarea documentelor.

Autoritatea publică centrală care promovează planul sau programul pune la dispoziție autorității centrale de mediu din statele potențial afectate, în cadrul relațiilor bilaterale, documentele de mai sus.

XX. Oportunități pentru participarea publicului în elaborarea politicilor referitoare la mediu, conform articolului 7.

Explicați ce oportunități există pentru participarea publicului în elaborarea politicilor referitoare la mediu, conform articolului 7.

Politicile guvernamentale în ceea ce privește mediul sunt materializate în strategii, planuri sau programe. Aceste documente sunt subiect al HG nr. 1076/2004, cu modificările și completările ulterioare sau al HG nr. 564/2006, cu modificările și completările ulterioare.

XXI. Obstacole întâlnite în implementarea art. 7

Descrieți orice obstacol întâlnit în implementarea art. 7.

Neconștientizarea publicului privind problemele de mediu, din diferite motive: standardul de viață, mijlocele de informare, vârsta, educație, interes profesional etc.

XXII. Informații referitoare la aplicarea practică a prevederilor articolului 7

Furnizați informații referitoare la aplicarea practică a prevederilor articolului 7.

România a derulat proceduri SEA, care sunt supuse participării publicului inclusiv prin organizarea unor ședințe de audieri publice pentru planurile și programele locale sau naționale dezvoltate în perioada de raportare.

XXIII. Adrese de website-uri relevante pentru implementarea articolului 7

Furnizați adrese de website-uri relevante pentru implementarea articolului 7, dacă sunt disponibile:

A se vedea răspunsul la întrebarea VI

XXIV. *Eforturile făcute pentru a promova participarea publicului la elaborarea reglementărilor care pot avea un efect semnificativ asupra mediului, conform articolului 8*

Descrieți eforturile făcute pentru a promova participarea efectivă a publicului la elaborarea reglementărilor de către autoritățile publice și a altor norme de drept cu aplicabilitate generală care pot avea un efect semnificativ asupra mediului, conform articolului 8. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței de nediscriminare din art.3, paragraful 9.

Participarea publicului la elaborarea legislației/reglementărilor se realizează în conformitate cu Legea nr. 52/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce stimulează participarea activă a cetățenilor în procesul de elaborare a actelor normative și în procesul de luare a deciziei. Această lege stabilește că autoritatea publică are obligația să informeze și să supună spre examinare publicului în dezbaterile publice actele normative, să asigure accesul în procesul de luare a deciziilor și la rezultatul dezbaterilor publice.

Astfel, autoritățile publice sunt obligate să desemneze o persoană din cadrul instituției, responsabilă pentru relația cu societatea civilă, care să primească propunerile, sugestiile și opiniile persoanelor interesate cu privire la proiectul de act normativ propus, care se vor consemna într-un registru, în care autoritățile sunt obligate să justifice în scris nepreluarea recomandărilor transmise în scris de cetățeni și asociațiile legal constituite ale acestora. Ulterior, proiectul de act normativ se transmite spre analiză și avizare autorităților publice interesate numai după definitivare, pe baza observațiilor și propunerilor formulate.

Autoritatea publică are obligația să publice anunțul referitor la proiectul de act normativ pe propriul site, să-l afișeze la sediul său, în mass - media locală sau centrală.

Sunt publicate pe paginile web – proiectele de acte normative, acte de reglementare, decizii, hotărâri, dând publicului posibilitatea de a participa activ la elaborarea acestora.

La cererea în scris, autoritatea publică trimite o copie a actului normativ cetățeanului interesat.

Anunțul trebuie să fie publicat cu 30 de zile lucrătoare înainte de transmiterea actului normativ spre adoptare, aprobare sau emitere.

Autoritatea publică are obligația să stabilească o perioadă de cel puțin 10 zile pentru primirea comentariilor publicului.

Dezbaterea publică cu privire la propunerea de act normativ poate fi organizată de către autoritatea publică la cererea a cel puțin unei singure persoane.

Totodată, HG nr.831/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică are rolul de a standardiza și uniformiza procedura de asigurare a transparenței decizionale la nivelul autorităților publice, fără a limita posibilitatea acestora de a stabili activități suplimentare pentru facilitarea accesului

cetățenilor la procesele de elaborare a actelor normative și de luare a deciziilor administrative. De exemplu, Ordinul nr. 1325/2000 privind participarea publicului, prin reprezentanții săi, la pregătirea planurilor, programelor, politicilor și legislației privind mediul stabilește un dialog între autoritățile publice de mediu și ONG-uri, într-un grup de lucru.

În concordanță cu art.8 din Convenție, în România este operațională Platforma E-Consultare (<https://e-consultare.gov.ro/w/>), platformă online guvernamentală ce reunește proiectele de acte normative lansate în consultare publică la nivelul administrației centrale. Scopul acesteia este ca societatea civilă să poată participa în mod eficient la procesul decizional și a fost concepută drept soluție pentru creșterea predictibilității în procesul de elaborare a actelor normative de la nivelul executivului. Platforma facilitează, într-un mod interactiv, trimiterea de propuneri direct către instituțiile inițiatoare. De asemenea, în linia consolidării principiilor trasate de Convenție, la nivelul Guvernului se află în plină dezvoltare o nouă versiune îmbunătățită a platformei, care este concepută drept ghișeu unic la nivel guvernamental, care va viza domeniul precum transparența decizională și accesul la informații.

XXV. Obstacole întâlnite în implementarea articolului 8

Descrieți orice obstacol întâlnit în implementarea articolului 8

Insuficient personal cu pregătire juridică în cadrul instituțiilor publice.

XXVI. Informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor privind participarea publicului conform articolului 8

Furnizați informații suplimentare privind aplicarea practica a prevederilor privind participarea publicului conform articolului 8

XXVII. Adrese de web site relevante pentru implementarea articolului 8, dacă sunt disponibile

www.gov.ro, www.mmediu.ro, <https://e-consultare.gov.ro/w/>

XXVIII. Legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile accesului la justiție din articolul 9

Enumerați legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile accesului la justiție din articolul 9.

Explicați cum a fost implementat fiecare paragraf al articolului 9. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și non-discriminarea cerută în articolul 3, paragraful 9.

Măsurile legislative care implementează prevederile cu privire la accesul la justiție sunt:

Constituția României, Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, , HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 292/2018, Codul de Procedură Civilă din 2010, cu modificările și completările ulterioare.

Constituția României menționează la art. 21 privind accesul liber la justiție că:

- 1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.
- 2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.
- 3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.
- 4) Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.

Referitor la garanțiile pe care le aduce, prevederile art. 21 din Constituție sunt strâns legate de alte articole, cum ar fi: art. 1, alin. (4) – privind separarea puterilor, art. 24 – privind dreptul la apărare, art. 52 – privind drepturile unei persoane vătămate într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică etc.

Codul de Procedură Civilă prevede la art. 30 că orice persoană care are o pretenție împotriva unei alte persoane ori urmărește soluționarea în justiție a unei situații juridice are dreptul să facă o cerere înaintea instanței competente.

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 1 că „Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.”

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare conține prevederi cu privire la accesul la justiție legat de informația de mediu (Pilonul întâi), după cum urmează:

„Art.16(1) Orice solicitant care consideră că cererea sa pentru furnizarea unor informații privind mediul a fost respinsă nejustificat, parțial sau în totalitate, a fost ignorată ori rezolvată cu un răspuns necorespunzător din partea unei autorități publice sau că nu au fost respectate prevederile art. 3 - 8, art. 11 - 15 și ale art. 29 - 31, se poate adresa cu plângere prealabilă conducătorului respectivei autorități publice, solicitând reconsiderarea actelor sau omisiunilor.

(2) Plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) se soluționează potrivit dispozițiilor art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004.

(3) Procedura administrativă prealabilă prevăzută la alin. (1) este scutită de taxe.

Art.17

(1) Solicitantul care, ca urmare a aplicării prevederilor art. 16 alin. (1), se consideră lezat într-un drept al său prevăzut de prezenta Hotărâre sau care nu a primit răspuns la plângerea sa prealabilă în termenul legal stabilit poate depune o cerere la instanță de contencios administrativ competentă, unde sunt examinate actele sau omisiunile autorității publice în cauză.

(2) Soluționarea cererii se face în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 554/2004.

Art.18

Potrivit Legii nr. 554/2004, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente

și terța persoană vătămata într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a furnizării de informații privind mediul.

Art.19

(1) Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au admis acțiunile formulate potrivit dispozițiilor Legii nr. 554/2004 constituie titluri executorii împotriva autorității publice care deține informația privind mediul.

(2) Hotărârile instanțelor de judecată se redactează în scris și se motivează în fapt și în drept.”

În 2018, odată cu schimbarea legislației privind evaluarea impactului asupra mediului, pentru transpunerea modificărilor Directivei EIA, România a adoptat Legea nr. 292/2018. Cu această ocazie prevederile privind accesul în justiție au fost făcute mai vizibile prin includerea acestora într-un capitol diferit (Capitolul 3, Accesul la Justiție).

Legea 292/2018 prevede la art. 21, alin. (1) ca orice persoană care face parte din publicul interesat sau care se consideră vătămata într-un drept al său ori într-un interes legitim să se poată adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a ataca, din punct de vedere procedural sau substanțial, actele, deciziile ori omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului în procedura EIA.

Art. 21, alin. (2) prevede ca orice organizație neguvernamentală care promovează protecția mediului și este legal înregistrată, să se poată adresa instanței de contencios administrativ competente.

Prevederile relevante privind accesul la justiție legate de participarea publicului la luarea deciziei pentru activități specifice sunt incluse în Legea 292/2018, art. 21-22, după cum urmează:

„Art.21

(1) Orice persoană care face parte din publicul interesat sau care se consideră vătămata într-un drept al său ori într-un interes legitim se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a ataca, din punct de vedere procedural sau substanțial, actele, deciziile ori omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului, inclusiv aprobarea de dezvoltare, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și orice organizație neguvernamentală care îndeplinește cerințele prevăzute la art. 2 lit. f), considerându-se că acestea sunt vătamate într-un drept al lor sau într-un interes legitim.

(3) Actele sau omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului se atacă în instanță odată cu decizia etapei de încadrare, cu acordul de mediu ori, după caz, cu decizia de respingere a solicitării acordului de mediu, respectiv cu aprobarea de dezvoltare sau, după caz, cu decizia de respingere a solicitării aprobării de dezvoltare.

Art.22

(1) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoanele prevăzute la art. 21 au obligația să solicite autorității publice emitente a deciziei prevăzute la art. 21 alin. (3) sau autorității ierarhic superioare revocarea, în tot ori în parte, a respectivei decizii. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștința publicului a deciziei.

(2) Autoritatea publică emitentă are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la acea autoritate.

(3) Procedura de soluționare a plângerii prealabile prevăzută la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie echitabilă, rapidă și corectă.”

Definiția cu privire la publicul interesat este transpusă în art. (2), litera g), din Legea nr. 292/2018.

Art.2, alin.(5) din HG nr.878/2005, cu modificările și completările ulterioare, prevede de asemenea că solicitantul informației privind mediul poate fi „orice persoană fizică sau juridică care solicită informații privind mediul, indiferent de cetățenie, naționalitate sau domiciliu, iar în cazul persoanelor juridice, indiferent de locul în care sunt înregistrate sau în care se află centrul efectiv al activității lor”.

De asemenea, în special, descrieți:

- (a) *Conform cu paragraful 1, măsurile luate pentru a se asigura că:*

(i) orice persoană care consideră că solicitarea informației, conform prevederilor art. 4, a fost ignorată, în mod greșit refuzată, parțial sau în totalitate, ori care consideră că a primit un răspuns inadecvat sau că cererea sa nu a fost considerată conform prevederilor art. 4, de a avea acces la o procedură de recurs în fața instanței de judecată sau a altui organism independent și imparțial prevăzut de lege;

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare

Art. 1 (Subiectele de sesizare a instanței)

(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

ativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3) Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu poate fi înlăturat decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.

(4) Ministerul Public, atunci când, în urma exercitării atribuțiilor prevăzute de legea sa organică, apreciază că încălcările drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor se datorează existenței unor acte administrative unilaterale individuale ale autorităților publice emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizează instanța de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vătămate. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

alitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

(5) Când Ministerul Public apreciază că prin emiterea unui act administrativ normativ se vatămă un interes legitim public, sesizează instanța de contencios administrativ competentă de la sediul autorității publice emitente.

(6) Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În cazul admiterii acțiunii, instanța se pronunță, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

(7) Persoana vătămată în drepturile sau în interesele sale legitime prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe ale Guvernului neconstituționale se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile prezentei legi.

(8) Prefectul, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și orice subiect de drept public pot introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile prezentei legi și ale legilor speciale.

(9) La soluționarea cererilor în contencios administrativ, reprezentantul Ministerului Public poate participa, în orice fază a procesului, ori de câte ori apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

HG nr.878/2005, cu modificările și completările ulterioare:

Art.17

(1) Solicitantul care, ca urmare a aplicării prevederilor art. 16 alin. (1), se consideră lezat într-un drept al său prevăzut de prezenta hotărâre sau care nu a primit răspuns la plângerea sa prealabilă în termenul legal stabilit poate depune o cerere la instanța de contencios administrativ competentă, unde sunt examinate actele sau omisiunile autorității publice în cauză.

(2) Soluționarea cererii se face în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 554/2004.

(ii) În cazul în care o parte asigură un astfel de recurs în fața unei instanțe de judecată, ea va face astfel încât o asemenea persoană să aibă acces și la o procedură de fond stabilită de lege, care să fie gratuită sau nu prea scumpă, în cazul reconsiderării solicitării de către o autoritate publică sau al revizuirii de către un organism independent și imparțial, altul decât o instanță de judecată;

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare:

Art. 7

(1) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual care i se adresează trebuie să solicite autorității publice emitente sau autorității ierarhic superioare, dacă aceasta există, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia. Pentru motive temeinice, persoana vătămată, destinatar al actului, poate introduce plângerea prealabilă, în cazul actelor administrative unilaterale, și peste termenul prevăzut la alin. (1), dar nu mai târziu de 6 luni de la data emiterii actului.

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art.16, alin. (3) că procedura administrativă prealabilă este gratuită.

Art. 16

(1) Orice solicitant care consideră că cererea sa pentru furnizarea unor informații privind mediul a fost respinsă nejustificat, parțial sau în totalitate, a fost ignorată ori rezolvată cu un răspuns necorespunzător din partea unei autorități publice sau că nu au fost respectate prevederile art.3-8, art.11-15 și ale art.29-31, se poate adresa cu plângere prealabilă conducătorului respectivei autorități publice, solicitând reconsiderarea actelor sau omisiunilor.

(3) Procedura administrativă prealabilă prevăzută la alin. (1) este scutită de taxe.

Legea nr. 292/2018 prevede la art. 22, alin. (3) că procedura administrativă prealabilă este gratuită, echitabilă, rapidă și corectă.

Art. 22 (Capitolul III Accesul în justiție)

(1) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoanele prevăzute la art. 21 au obligația să solicite autorității publice emitente a deciziei prevăzute la art. 21 alin. (3) sau autorității ierarhic superioare revocarea, în tot ori în parte, a respectivei decizii. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștința publicului a deciziei.

(2) Autoritatea publică emitentă are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la acea autoritate.

(3) Procedura de soluționare a plângerii prealabile prevăzută la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie echitabilă, rapidă și corectă.

(iii) *Decizia finală luată în concordanță cu prevederile pct. 1 trebuie să fie obligatorie pentru autoritatea publică care deține informația. Motivele trebuie să fie declarate în scris, cel puțin în cazul în care informația este refuzată conform prevederilor acestui punct;*

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

- Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, art. 22, 24, 25

Art.22(Titlul executoriu)

Hotărârile judecătorești definitive pronunțate potrivit prezentei legi sunt titluri executorii.

Art.24(Obligația executării)

(1) Dacă în urma admiterii acțiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze

anumite operațiuni administrative, executarea hotărârii definitive se face de bunăvoie în termenul prevăzut în cuprinsul acesteia, iar în lipsa unui astfel de termen, în termen de cel mult 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii.

(2) În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se duce la îndeplinire prin executare silită, parcurgându-se procedura prevăzută de prezenta lege.

(3) La cererea creditorului, în termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită, care curge de la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1) și care nu au fost respectate în mod culpabil, instanța de executare, prin hotărâre dată cu citarea părților, aplică persoanei juridice, autorității sau instituției publice, după caz, o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, care se face venit la bugetul de stat, iar reclamantului îi acordă penalități, în condițiile [art. 906](#) din Codul de procedură civilă, pentru un termen maximum de 3 luni, socotit de la data comunicării încheierii privind stabilirea amenzii.

(4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării hotărârii de aplicare a amenzii și de acordare a penalităților debitorul, în mod culpabil, nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma ce se va datora statului și suma ce i se va datora lui cu titlu de penalități, prin hotărâre dată cu citarea părților. Totodată, prin aceeași hotărâre, instanța va stabili, în condițiile [art. 892](#) din Codul de procedură civilă, despăgubirile pe care debitorul le datorează creditorului pentru neexecutarea în natură a obligației.

(5) În lipsa cererii creditorului, după împlinirea termenului prevăzut la alin. (4), compartimentul executării civile al instanței de executare va solicita autorității publice relații referitoare la executarea obligației cuprinse în titlul executoriu și, în cazul în care obligația nu a fost integral executată, instanța de executare va fixa suma definitivă ce se va datora statului prin hotărâre dată cu citarea părților.

Art. 25 (Instanța de executare)

(1) Instanța de executare, care în materia contenciosului administrativ este, potrivit [art. 2](#) alin. (1) lit. Ț), instanța care a soluționat fondul litigiului de contencios administrativ, aplică, respectiv acordă sancțiunea și penalitățile prevăzute la [art. 24](#) alin. (3), fără a fi nevoie de învestirea cu formulă executorie și de încuviințarea executării silită de către executorul judecătoresc.

(2) Cererile prevăzute la [art. 24](#) alin. (3) și (4) se judecă în camera de consiliu, de urgență, și sunt scutite de taxa judiciară de timbru. Procedura prevăzută la [art. 200](#) și [201](#) din Codul de procedură civilă nu este aplicabilă. Întâmpinarea este obligatorie și se depune la dosarul cauzei cu cel puțin 3 zile înainte de termenul de judecată. Reclamantul va lua cunoștință de conținutul întâmpinării de la dosarul cauzei. Instanța poate acorda un nou termen de judecată în cazul în care reclamantul solicită amânarea pentru a lua cunoștință de conținutul întâmpinării.

(3) Hotărârile pronunțate în condițiile [art. 24](#) alin. (3) și (4) sunt supuse numai recursului, în termen de 5 zile de la comunicare.

(4) Prevederile alin.(1)-(3) se aplică, în mod corespunzător, și pentru punerea în executare a hotărârilor de contencios administrativ date pentru soluționarea litigiilor ce au avut ca obiect contracte administrative.

- HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, art. 19

Art. 19

(1) Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au admis acțiunile formulate potrivit dispozițiilor [Legii nr. 554/2004](#) constituie titluri executorii împotriva autorității publice care deține informația privind mediul.

(2) Hotărârile instanțelor de judecată se redactează în scris și se motivează în fapt și în drept.

(b) *Măsurile luate pentru a asigura că în cadrul legislației naționale membrii publicului interesat care întrunesc criteriile stabilite în paragraful 2 au acces la procedura de revizuire în fața unei instanțe și/sau a altui organism independent și imparțial stabilit de lege pentru a ataca normele substanțiale și procedurale ale oricărei decizii, act sau omisiune subiect al prevederilor art. 6;*

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare:

Suplimentar față de art. 1, alin. (1) și (2), prezentate la punctul XXVIII, a), i), mai menționăm:

[Art. 8](#) (Obiectul acțiunii judiciare)

(1) Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la [art. 2](#) alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim. Motivele invocate în cererea de anulare a actului nu sunt limitate la cele invocate prin plângerea prealabilă.

(1[^]1) Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

(1[^]2) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), acțiunile întemeiate pe încălcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anularea actului sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, sub sancțiunea penalităților de întârziere sau a amenzi, prevăzute la [art. 24](#) alin. (2).

(2) Instanța de contencios administrativ este competentă să soluționeze litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și orice litigii legate de încheierea contractului administrativ, inclusiv litigiile având ca obiect anularea unui contract administrativ. Litigiile care decurg din executarea contractelor administrative sunt în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun.

(3) La soluționarea litigiilor prevăzute la alin. (2) se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

Conform Legii 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată are competența să judece legalitatea actelor administrative, a acțiunilor sau omisiunilor care au stat la baza emiterii deciziei administrative finale.

Legea nr. 292/2018, art. 21 alin. (1-3), prevede că publicul interesat are dreptul să se adreseze instanțelor de judecată, conform Legii nr. 554/2004, dacă acestea consideră, după realizarea procedurii administrative prealabile, că drepturile lor au fost încălcate.

Art. 21

(1) Orice persoană care face parte din publicul interesat sau care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a ataca, din punct de vedere procedural sau substanțial, actele, deciziile ori omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului, inclusiv aprobarea de dezvoltare, potrivit prevederilor [Legii](#) contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și orice organizație neguvernamentală care îndeplinește cerințele prevăzute la [art. 2](#) lit. f), considerându-se că acestea sunt vătamate într-un drept al lor sau într-un interes legitim.

(3) Actele sau omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului se atacă în instanță odată cu decizia etapei de încadrare, cu acordul de mediu ori, după caz, cu decizia de respingere a solicitării acordului de mediu, respectiv cu aprobarea de dezvoltare sau, după caz, cu decizia de respingere a solicitării aprobării de dezvoltare.

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare:

Art. 17 (Capitolul IV Accesul la Justiție)

(1) Solicitantul care, ca urmare a aplicării prevederilor [art. 16](#) alin. (1), se consideră lezat într-un drept al său prevăzut de prezenta hotărâre sau care nu a primit răspuns la plângerea sa prealabilă în termenul legal stabilit poate depune o cerere la instanța de contencios administrativ competentă, unde sunt examinate actele sau omisiunile autorității publice în cauză.

(2) Soluționarea cererii se face în conformitate cu dispozițiile [Legii nr. 554/2004](#).

Art. 18. Potrivit [Legii nr. 554/2004](#), se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și terța persoană vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a furnizării de informații privind mediul.

(c) Conform cu paragraful 3, fiecare parte trebuie să asigure că, în momentul

în care toate criteriile sunt îndeplinite, dacă acestea sunt prevăzute de legislația națională, membrii publicului să aibă acces la procedurile administrative sau juridice pentru a contesta actele sau omisiunile persoanelor private și autorităților publice, care contravin prevederilor legislației naționale cu referire la mediu;

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

Art. 21, alin. (1) [Accesul liber la justiție] din Constituția României, modificată, stipulează că „orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”.

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, asigură:

- dreptul oricărei persoane fiecăruia care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public. [art. 1, alin. (1)];
- dreptul la recurs (art. 20).

OUG nr. 195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare stipulează următoarele:

- La art. 5, lit. d) „Statul recunoaște oricărei persoane dreptul la un mediu sănătos și echilibrat ecologic, garantând în acest scop: dreptul de a se adresa, direct sau prin intermediul organizațiilor pentru protecția mediului, autorităților administrative și/sau judecătorești, după caz, în probleme de mediu, indiferent dacă s-a produs sau nu un prejudiciu”;
- La art. 20, alin. (6): „organizațiile neguvernamentale care promovează protecția mediului au drept la acțiune în justiție în probleme de mediu, având calitate procesuală activă în litigiile care au ca obiect protecția mediului.”

Legea nr. 292/2018, art. 21, așa cum a fost prezentat la punctul XXVIII (b);

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, art. 17, alin. 1 și 2 și art. 18, așa cum a fost prezentat la punctul XXVIII (b).

(d) *Conform paragrafului 4 din Convenția Aarhus, măsurile luate pentru a se asigura că:*

(i)Procedurile la care se referă pct. 1, 2 și 3 trebuie să asigure despăgubiri adecvate și efective;

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare:

Art. 18 (Soluțiile pe care le poate da instanța)

(3) În cazul soluționării cererii, instanța va hotărî și asupra despăgubirilor pentru daunele materiale și morale cauzate, dacă reclamantul a solicitat acest lucru.

(ii) *Astfel de proceduri care întrunesc din alte puncte de vedere cerințele acestui paragraf;*

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare prevede termene limită specifice și taxe rezonabile.

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare:

Art.19

(2) Hotărârile instanțelor de judecată se redactează în scris și se motivează în fapt și în drept.

(e) Conform cu paragraful 5, măsuri luate pentru a asigura că informația cu privire la accesul la procedurile de recurs administrativ sau judiciar este făcută publică.

Această prevedere se regăsește în următoarele acte normative:

HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare:

Art. 15

(3) Respingerea cererii de furnizare a informațiilor privind mediul conține motivele refuzului,

explicații privind modul în care autoritatea publică a luat în considerare interesul publicului de a-i fi furnizate informațiile, precum și informațiile privind procedura de revizuire prevăzută la art. 16 - 19.

Legea nr. 292/2018 prevede că decizia cu privire la procedura EIA trebuie să includă informații despre procedura juridică și administrativă prealabilă. (Art.27 din Anexa 5 PROCEDURA de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private)

Conform Codului de Procedură Civilă, procedurile judiciare sunt publice în România și orice persoană poate fi prezentă în sala de judecată. Recent, Consiliul Suprem al Magistraturii a hotărât că toate deciziile care sunt de interes public vor fi disponibile pe internet, pe paginile web ale instanțelor de judecată.

XXIX. Obstacole întâlnite în implementarea articolului 9

Descrieți orice obstacol întâlnit în implementarea oricărui paragraf al articolului 9.

Insuficient personal cu pregătire juridică în cadrul autorităților pentru protecția mediului.

XXX. Informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor articolului 9

Furnizați informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor privind accesul la justiție conform articolului 9, de exemplu există statistici disponibile privind accesul la justiție în probleme de mediu și există mecanisme pentru înlăturarea sau reducerea barierelor financiare și a altor bariere în calea accesului la justiție?

Art.3, punctul 7 para.5 din Directiva EIA este transpus în legislația națională prin art. 22, alin. (3) din Legea nr. 292/2018. Acest articol prevede următoarele: „Procedura de soluționare a plângerii prealabile prevăzută la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie echitabilă, rapidă și corectă”.

În ceea ce privește termenul de soluționare, la art. 22, alin. (1) este prevăzut că publicul interesat, inclusiv organizațiile neguvernamentale, înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, au „[...] obligația să solicite autorității publice emitente a deciziei [...] sau autorității ierarhic superioare, revocarea, în tot sau în parte, a respectivei decizii. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștința publicului a deciziei”. Art. 22, alin. (2) precizează că: „Autoritatea publică emitentă are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la acea autoritate”.

În cazul în care petentul nu este mulțumit de decizia autorității publice emitente sau a autorității ierarhic superioare, ca răspuns la solicitare, acesta se poate adresa instanței de contencios competente, așa cum este prevăzut la art. 22, alin. (1).

Codul de Procedură Civilă din 2010, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă expresia unui efort susținut, desfășurat pe parcursul mai multor ani, care a avut drept scop esențial crearea în materia procesului civil a unui cadru legislativ modern care să răspundă pe deplin imperativelor funcționării unei justiții moderne, adaptate așteptărilor sociale, precum și necesității creșterii calității acestui serviciu public.

Codul de Procedură Civilă din 2010, cu modificările și completările ulterioare prin care a fost reformtat întreg sistemul procesual civil, aduce modificări importante și în materia cheltuielilor de judecată, noua reglementare aducând un plus de claritate instituției.

Astfel, prin prevederile art. 451 alin. (1) au fost definite cheltuielile de judecată astfel:

„Cheltuielile de judecată constau în taxele judiciare de timbru și timbru judiciar, onorariile avocaților, ale experților și ale specialiștilor (...), sumele convenite martorilor pentru deplasare și pierderile cauzate de necesitatea prezenței la proces, cheltuielile de transport și, dacă este cazul, de cazare, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului”.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 451, alin.(2) și (3) instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, plata experților judiciari și specialiștilor, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de aceștia, ținând seama și de circumstanțele cauzei.

În egală măsură, noul Cod de procedură civilă răspunde și exigentelor decurgând din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și, implicit, din cele statuate în jurisprudența C.E.D.O.

La art. 90-91 din Codul de procedură civilă cuprinde prevederi legale referitoare la Asistența judiciară, astfel:

„Art.90 – Condiții de acordare:

- (1) Cel care nu este în stare să facă față cheltuielilor pe care le presupune declanșarea și susținerea unui proces civil, fără a primejdui propria sa întreținere sau a familiei sale,

poate beneficia de asistență judiciară, în condițiile legii speciale privind ajutorul public judiciar.

- (2) Asistența judiciară cuprinde:
 - a) acordarea de scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare prevăzute de lege;
 - b) apărarea și asistența gratuită printr-un avocat desemnat de barou;
 - c) orice alte modalități prevăzute de lege.
- (3) Asistența judiciară poate fi acordată oricând în cursul procesului, în tot sau numai în parte.
- (4) Persoanele juridice pot beneficia de facilități sub formă de reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru datorate pentru acțiuni și cereri introduse la instanțele judecătorești, în condițiile legii speciale.”

„Art.91 – Dispoziții speciale

Dispozițiile cuprinse în legi speciale privind scutirea de taxe, tarife, comisioane sau cauțiuni pentru cererile, acțiunile și orice alte măsuri luate în vederea administrării creanțelor fiscale rămân aplicabile.”

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă un act normativ care prezintă interes în ceea ce privește analiza cadrului legal în materia cheltuielilor de judecată. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru se aplică conform prevederilor art. 29. Prin acest articol nu se prevăd scutiri de taxe în cauze de mediu.

De asemenea, accesul liber la justiție este asigurat pentru acele persoane ale căror mijloace financiare le-ar împiedica să aibă acces la actul de justiție, prin oferirea sprijinului necesar pentru exercitarea acestui drept fundamental, sub formă de ajutor public judiciar, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, cu modificările și completările ulterioare. Această ordonanță stabilește începând cu anul 2008 un sistem public de ajutor judiciar în materie civilă pentru a asigura acces real în justiție. Acest sistem este în concordanță cu Directiva 2002/8/EC din 27 ianuarie 2003 de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii.

XXXI. Adrese de web site relevante pentru implementarea articolului 9

Adrese de web site relevante pentru implementarea articolului 9, dacă acestea sunt disponibile

<http://www.just.ro>

Rapoartele CSM privind Starea justiției pe ultimii ani

<https://www.csm1909.ro/PageDetails.aspx?PageId=267&FolderId=3570&FolderTitle=Rapoarte-privind-starea-justi%C5%A3iei>

www.mmediu.ro www.anpm.ro

Articolele 10-22 nu se referă la implementarea națională.

XXXII. Comentarii generale privind scopul Convenției

Dacă considerați, arătați cum implementarea Convenției contribuie la protecția dreptului oricărei persoane, din generațiile prezente și viitoare, de a trăi într-un mediu adecvat pentru sănătate și bunăstare.

Implementarea Convenției asigură un mai bun acces la informație și participarea publicului în

luarea deciziilor îmbunătățindu-se calitatea deciziilor autorităților publice, contribuie de asemenea, la conștientizarea publicului cu privire la problemele de mediu și promovează educația ecologică în scopul unei mai profunde înțelegeri a problemelor de mediu.

XXXIII. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri de aplicare a prevederilor cu privire la organismele modificate genetic în conformitate articolului 6 bis și anexa I bis

Descrieți măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri de aplicare a dispozițiilor privind participarea publicului la luarea deciziilor privind diseminarea deliberată în mediu și introducerea pe piață a organismelor modificate genetic în articolul 6 bis.

ANPM este autoritatea competentă pentru Directiva 2001/18/EC privind introducerea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic (OMG).

ANPM asigură informarea publicului și participarea acestuia în procesul de luare a deciziilor, în conformitate cu prevederile OUG nr. 43/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2009, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva 2001/18/EC.

Legislația națională include prevederi privind consultarea și informarea publicului și participarea acestuia la luarea deciziilor în procesul de luare a deciziilor privind introducerea deliberată în mediu a OMG. Toate notificările sunt publicate pe paginile de internet ale JRC (Joint Research Center – European Commission) și ANPM. Informarea publicului la nivel național este făcută în cooperare cu agențiile locale de mediu care funcționează în subordinea ANPM. Evaluarea de risc înaintată de notificator autorității competente, precum și deciziile luate de către autoritatea competentă sunt publicate pe pagina ANPM: www.anpm.ro. Dacă este necesar sunt organizate dezbateri publice în timpul procedurii de autorizare pentru introducerea deliberată în mediu și pe piață a OMG.

ANPM nu divulgă unei terțe părți nicio informație care a fost acceptată a fi confidențială și protejează dreptul intelectual de proprietate, referitor la datele primite.

În niciun caz următoarea informație nu poate fi confidențială:

- Caracteristicile generale ale organismului modificat genetic, numele și adresa notificatorului, locația de cultivare;
- Măsurile de izolare;
- Orice efect advers asupra sănătății umane și a mediului;
- Planurile de urgență.

(a) Cu privire la paragraful 1 al articolului 6 bis si:

(i) **Paragraful 1** din anexa 1 bis, aranjamente cu privire la cadrul de reglementare al Părților pentru a asigura o informare eficientă și participarea publicului la deciziile care fac obiectul prevederilor articolului 6 bis;

Autoritatea Competentă consultă și informează publicul în procesul decizional, cu respectarea legislației în vigoare privind accesul publicului la informații și privind confidențialitatea.

Astfel, în cazul cultivării în scop de cercetare a plantelor superioare modificate genetic, conform prevederilor art. 13, alin. (2), lit. g), a OUG 43/2007 aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2009, cu modificările și completările ulterioare, orice operator, înainte de introducerea deliberată în mediu a unui organism modificat genetic sau a unei combinații de asemenea organisme în România, trebuie să transmită o notificare autorității competente în vederea obținerii autorizației, care să conțină printre altele, în format electronic și pe suport de hârtie, informația pentru public, conform modelului din anexa nr. 8.

În cazul cultivării în scop comercial a plantelor superioare modificate genetic, notificarea trebuie, de asemenea, să conțină informațiile destinate publicului, precum și un rezumat al notificării.

(ii) **Paragraful 2** din anexa I bis, orice excepții prevăzute în cadrul de

reglementare al Părților la procedura de participare a publicului prevăzută în anexa I bis și criteriile pentru o astfel de excepție;

-

(iii) **Paragraful 3** al anexei I bis, măsurile luate pentru a pune la dispoziția publicului într-un mod adecvat, în timp util și eficient un rezumat al notificării introdus pentru a obține o autorizație pentru introducerea deliberată sau introducerea pe piață a unor astfel de organisme modificate genetic, precum și raportul de evaluare, dacă sunt disponibile

În termen de 5 zile de la începerea procedurii de autorizare, autoritatea competentă publică pe internet rezumatul notificării și informațiile destinate publicului.

(iv) **Paragraful 4** din anexa I bis, măsurile luate pentru a se asigura că în nici un caz, informațiile prevăzute la alineatul respectiv sunt considerate confidențiale;

Art. 43 al OUG 43/2007 conține prevederi privind confidențialitatea;

Autoritatea competentă decide, după consultarea notificatorului, care sunt informațiile care vor fi considerate drept confidențiale și informează cu privire la hotărârea luată notificatorul, autoritățile implicate și organul de control.

(v) **Paragraful 5** din anexa I bis, măsurile luate pentru a asigura transparența procedurilor de luare a deciziilor și pentru a oferi accesul publicului la informațiile relevante privind procedura, inclusiv, de exemplu:

a. Natura posibilelor decizii;

În acest caz decizia se referă la emiterea autorizației de introducere deliberată în mediu sau a acordului de import, a deciziei de reinnoire a autorizației sau suspendare sau anulare după caz.

b. Autoritatea publică responsabilă pentru luarea deciziei;

Autoritatea competentă în sensul OUG 43/2007, adică Agenția Națională de Protecție a Mediului.

c. Modalitățile de participare a publicului stabilite în conformitate cu paragraful 1 din anexa I bis.

OUG nr.43/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2009, cu modificările și completările ulterioare, stabilește modalitatea de consultare a publicului în cazul procedurii de autorizare a introducerii deliberate în mediu a organismelor modificate genetic.

În termen de 5 zile de la data începerii procedurilor de autorizare, atât pentru introducerea deliberată în mediu pentru testare cât și pentru cultivare, autoritatea competentă demarează procedura de consultare și participare a publicului la luarea deciziei.

d. O indicație a autorității publice de la care pot fi obținute informații relevante;

ANPM, în calitate de autoritate competentă în sensul OUG 43/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2009, cu modificările și completările ulterioare, are atribuția de a consulta și informa publicul în procesul decizional, cu respectarea legislației în vigoare privind accesul publicului la informații și privind confidențialitatea.

În cadrul procedurii de autorizare pentru introducerea în mediu în vederea testării, conform prevederilor art. 17 (3) a OUG 43/2007:

“Autoritatea competentă publică pe adresa de internet rezumatul notificării, conform art. 13 alin. (2) lit. d) și informația destinată publicului, conform art. 13 alin. (2) lit. g). Informația destinată publicului se publică și la sediul agenției de protecție a mediului din regiunea/județul sau al primăriei din localitatea unde urmează să aibă

loc introducerea deliberată în mediu.”

În cadrul procedurii de autorizare pentru introducerea în mediu în vederea cultivării, conform prevederilor art. 32 (2) a OUG 43/2007:

„În termenul stabilit la alin. (1), autoritatea competentă publică pe adresa sa de internet:

- a) rezumatul notificării, conform art. 29 alin. (2) lit. d);
- b) informația destinată publicului, prevăzută la art. 29 alin. (2) lit. k).”
- e. O indicație a autorității publice la care comentariile pot fi trimise și calendarul pentru transmiterea comentariilor;

Conform prevederilor OUG nr.43/2007, comentariile publicului pot fi transmise autorității competente. Consultarea publicului durează 30 de zile, începe în a 6-a zi și se termină în a 36-a zi de la începerea procedurii.

(vi) **Paragraful 6** din anexa I bis, măsurile luate pentru a se asigura că aranjamentele introduse pentru a implementa paragraful 1 din anexa I bis, permit publicului să înainteze, într-un mod adecvat, orice comentarii, informații, analize sau opinii pe care le consideră relevante pentru eliberarea deliberată propusă sau introducerea pe piață

Conform prevederilor art. 17 (4) a OUG 43/2007:

Publicul transmite observațiile sale către autoritatea competentă, pe durata consultării prevăzute la alin. (2), prin e-mail sau prin poștă cu confirmare de primire, și poate să consulte dosarul de notificare, cu excepția datelor confidențiale, în baza unei adrese transmise autorității competente, cu respectarea prevederilor art.43.

(vii) **Paragraful 7** din anexa I bis, măsurile luate pentru a asigura că se ține seama de rezultatul procedurilor de participare publică organizate în conformitate cu paragraful 1 al anexei I bis;

În cadrul procedurii de autorizare pentru introducerea deliberată în mediu în vederea testării sunt luate în considerare observațiile publicului.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 17, alin. (5) al OUG 43/2007, în termen de 10 zile de la încheierea consultării publicului, autoritatea competentă elaborează o sinteză a observațiilor acestuia, pe care o transmite autorității publice centrale pentru protecția mediului, autorităților implicate și Comisiei pentru securitate biologică.

În termen de cel mult 90 de zile de la data începerii procedurii de autorizare, autoritatea competentă ia o decizie pe baza avizului fundamentat științific al Comisiei pentru securitate biologică, a avizelor autorităților implicate, a sintezei consultării publicului, precum și pe baza consultării Statelor Membre.

(viii) **Paragraful 8** din anexa I bis, măsurile luate pentru a se asigura că textele deciziilor subiect al prevederilor anexei I bis luate de către o autoritate publică sunt puse la dispoziția publicului împreună cu motivele și considerațiile pe care se bazează

Art. 21 al OUG 43/2007:

(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 43, autoritatea competentă asigură informarea publicului și publică pe adresa sa de internet, în cel mult 30 de zile de la luarea unei decizii, următoarele informații:

- a) avizele, deciziile și revizuirea deciziilor luate în aplicarea art. 16-19 și art. 22;
- b) rapoartele autorității competente și ale organului de control, prevăzute la art. 8.

(b) *În ceea ce privește **paragraful 2 al articolului 6 bis**, modul în care cerințele efectuate în conformitate cu prevederile din anexa 1 bis sunt complementare și sprijină cadrul național privind biosecuritatea Părții și sunt în concordanță cu obiectivele Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind biodiversitatea.*

România a acceptat amendamentul privind OMG adus Convenției Aarhus prin adoptarea Legii nr.24/2008. Aceste prevederi fac parte din dreptul intern, iar drepturile publicului pot fi invocate și revendicate direct, în baza acestui temei legal.

OGU nr.43/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2009, cu modificările și completările ulterioare, conține prevederi asupra participării și informării publicului, în art.6 alin.(4), art.17, art.21, art.32, art.33, alin. (8), art.74.

Legislația prevede că ANPM are următoarele atribuții:

- consultă și informează publicul în procesul decizional, cu respectarea legislației privind accesul publicului la informații privind mediul și confidențialitatea;
- informează autoritățile implicate și publicul despre revizuirea, suspendarea sau retragerea autorizației/acordului, despre eventualele accidente;

Procedura de autorizare a activităților de utilizare a microorganismelor modificate genetic în condiții de izolare este publică. În termen de 10 zile de la data acceptării notificării, autoritatea competentă o publică pe pagina de internet. Propunerile și comentariile publicului se transmit autorității competente în termen de 30 de zile de la data afișării notificării.

Pentru utilizarea în condiții de izolare clasele 3 și 4, după caz, autoritatea competentă organizează dezbateri publice care sunt suportate de notificator. În urma dezbaterii publice, autoritatea competentă întocmește un raport care este transmis autorităților implicate în procedura de notificare.

Informațiile privind OMG sunt informații privind mediul și sunt puse la dispoziția publicului potrivit HG nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare. În cazurile în care informațiile din notificare vin în contradicție cu prevederile HG nr. 878/2005, trebuie furnizate elemente justificative.

Nu pot fi considerate informații confidențiale:

- a) caracteristicile generale ale microorganismului modificat genetic;
- b) denumirea și sediul firmei;
- c) locația incintei și scopul utilizării;
- d) clasa utilizării în condiții de izolare și măsurile de biosecuritate;
- e) evaluarea riscului;
- f) planul de urgență.

XXXIV. Obstacolele întâlnite în punerea în aplicare a articolului 6 bis și anexa I bis

Descrieți orice obstacole întâlnite în punerea în aplicare a articolului 6 bis și anexa I bis.

-

XXXV. Informații suplimentare cu privire la aplicarea practică a prevederilor articolului 6 bis și anexa I bis

Furnizați informații suplimentare cu privire la aplicarea practică a prevederilor privind participarea publicului la luarea deciziilor privind diseminarea deliberată în mediu și introducerea pe piață a organismelor modificate genetic potrivit articolului 6 bis, de exemplu există statistici sau alte informații disponibile privind participarea publicului la astfel de decizii sau cu privire la deciziile luate în

conformitate cu alineatul 2 din anexa I bis care sa fie considerare excepții de la procedurile de participare a publicului din anexă?

Ordinul nr. 1205/2009 pentru realizarea și funcționarea Registrului național privind locațiile introducerii în mediu a organismelor modificate genetic, asigură informarea publicului într-o manieră organizată. Astfel, registrul ce reprezintă o bază de date, realizată în format electronic și pe suport hârtie, care asigură evidența anuală a locațiilor OMG, este publicat pe site-ul ANPM.

XXXVI. Adrese de internet relevante pentru implementarea articolului 6 bis

Adrese de internet relevante, dacă sunt disponibile, inclusiv adrese de internet pentru registre de decizii și comunicate în legătură cu organismele modificate genetic:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
<http://www.madr.ro/ro/organisme-modificate-genetic.html>

Agenția Națională pentru Protecția mediului
<http://www.anpm.ro/biosecuritate>

XXXVII. Rezultatele privind aspectele de conformitate

Dacă, după luarea în considerare a unui raport și orice recomandări ale Comitetului de Conformare, Reuniunea Părților la ultima sa sesiune a decis asupra măsurilor cu privire la respectarea de către țara dumneavoastră, va rugăm să indicați (a) care au fost măsurile; și (b) și ce acțiuni specifice a luat țara dumneavoastră să implementeze măsurile pentru a realiza conformitate cu Convenția.

Vă rugăm să includeți trimiteri la secțiunile respective, după caz.

La Reuniunea Părților la Convenția Aarhus din 2021, a fost adoptată Decizia VII/8o, privind conformarea României cu cerințele Convenției Aarhus.
(<https://unece.org/env/pp/cc/decision-vii8o-concerning-romania>).
Pentru a asigura conformarea cu prevederile Convenției, România a elaborat un Plan de acțiune prin care a propus o serie de măsuri.
Primul raport de progres a fost transmis în data de 30.09.2023, la Comitetul de Conformare.
De asemenea, în 11.12.2023, România a transmis informații suplimentare detaliate privind măsurile luate.
Raportul de progres final a fost, de asemenea, transmis cu respectarea termenului impus.